

БИБЛИОТЕКА ФАНТАСТИКА • ЦЕНАТА НА РИСКА

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ДЕСЕТАТА ЖЕРТВА

Романът се издава за първи път у нас!

034

РОБЪРТ ШЕКЛИ ДЕСЕТАТА ЖЕРТВА

Превод: Мая Минкова

chitanka.info

Правилата са прости. Ловът е открит за всекиго, мъж или жена, независимо от раса, вероизповедание и националност, на възраст между единайсет и петдесет години. Всеки постъпил остава за десет Лова, като последователно пет пъти бива Жертва и пет — Ловец. Всички убийства трябва да се извършат лично, има и строги глоби за убийство на човек по погрешка. Премиите се присъждат в нарастващи суми според броя на убийствата. Победителят с десетка, преминал успешно целия курс, се награждава с почти неограничени граждански, финансови, политически и морални права.

Ето какви са правилата. Просто като да скочиш в пропаст.

ГЛАВА ПЪРВА

За всеки мъж тя трябваше да е самата съдба. Карълайн Мередит — тъй крехка и тъй пъргава млада красавица, приседнала замислена зад високия махагонов бар, сплела стройните си дъги крака, с овално изваяно лице (подобно на античен нефрит, обагрен в най-бледия нюанс на слонова кост), взряна в неznайните дълбини на мартинито пред себе си. Застинала като статуя и все пак смущаващо жива, облечена във възхитително жокейско поло, с небрежно праметнато на великолепните плещи палто от черен лъскав самур, тя би трябвало да символизира, че всичко си е прекрасно, мило и хубаво в тоя несравним с нищо прекрасен Ню Йорк.

Или поне така трябва да си е помислил туристът. Той застина омагьосан на десетина крачки от плътното стъкло на бара, където прекрасната Карълайн седеше, забола поглед в дълбините на коктейла си. Беше китаец — продавач на птичи гнезда от Куейпин, съдейки по белия лъскав синтетичен костюм, вратовръзка от шантунг^[1] и плетени обуца. Около врата му висеше масивен фотоапарат — „Броник“ за всички, освен за посветените.

С подчертано нехайство лукавият азиатец вдигна камерата и щракна снимка с канала отляво и с разкопките вдясно. После фокусира Карълайн.

След като побърника механизма на фотоапарата, чарковете забръмчаха и запиукаха, докато странично не щракна отворена едната стеничка.

В отвора с бързината на фокусник загадъчният жител на Поднебесната сръчно плъзна пет куршума с кух връх и го затвори. Технически фотоапаратът му вече не беше просто фотоапарат и не беше просто пистолет. Сега беше *пистолет-фотоапарат* или *фотоапарат-пистолет*, а ако използваме съвсем точния (макар и наскоро създаден) сленгов израз, беше *конвертируем*; това ще рече, че принадлежеше към класа предмети, предназначени да изпълняват две независими една от друга функции.

В пълно бойно снаряжение Жълтата Смърт се запъти към мишената си с леки бързи стъпки. Само слабото астматично задъхване би издало за случайния наблюдател целта му.

Прелестната Карълайн все още запазваше позата и на стойката, и на спокойствието си. Вдигна коктейла; оказа се, че вътре нямаше никаква сибила, а нещо страшно удобно — мъничко огледалце. В него тя следеше с жив интерес действията на Убиеца от Куан-тун.

Развръзката бе близо. Китаецът се прицели. Карълайн, демонстрирайки възхитителни рефлексии, запокити питието към прозореца само миг преди Синът на Небесата да изпрати изстрела си.

— А! Жива останала! Виж ти! — възкликна китаецът (макар роден на левия бряг на река Хуншуи, беше учил в Хародс).

Карълайн не отвърна нищо. Трийсетина сантиметра над главата ѝ в плътното стъкло зееше назъбена дупчица. От другата страна на стъклото стоеше един объркан китаец. Карълайн бе стъпила на пода, преди юначагата да успее да стреля пак, и сега офейка навътре, колкото ѝ крака държаха.

Барманът, който не откъсваше очи от екшъна, възхитен ѝ кимна. Той си беше запаянко по футбола, ама харесваше и добрия Лов.

— Едно за теб, чедо! — долетя гласът му след префучаващата Карълайн.

Тогава продавачът на птичи гнезда нахълта в бара и се втурна навътре по петите на бягащата красавица.

— Добре дошли в Америка! — подвижна барманът след него. — И приятно Ловуване.

— Благодаля, длаго ми е — отвърна учтиво Жълтия Дявол, докато се носеше в спринт.

— Страшна работа са тия жълтите — отбеляза барманът пред кибика в другия край на бара. — Много са възпитани.

— Двойно Мартини — отзова се мъжът. — Тоя път тури лимоновата кора *отвън!* Да ти кажа, на човек не му е много приятно в питието му да плува огромно гадно резенче лимон, сякаш пие „Плантърс Пънч“ или някаква такава изгъзица.

— Да, сър, много се извинявам — рече барманът с подчертана добронамереност. Забърка старателно коктейла, но от ума му не излизаше оня азиатец Ловец и американката Жертва. Кой ще си го получи? И кой ще устиска?

Оня на бара сякаш му четеше мислите.

— Три към едно — обяви той.

— За кого?

— За пиленцето срещу жълтуркото.

Барманът се двоумеше, после се захили, тръсна глава и поднесе питието.

— Да са пет към едно — наддаде той. — Май деvojчето знае това-онова.

— Бива — кимна мъжът, който също беше наясно с това-онова. И изцеди капчица връз прозрачната повърхност на коктейла си.

Стиснала самуреното палто под мишница, с бялващи се дълги крака Карълайн претича покрай кичозното изобилие по Лексингтън Авеню и си проби път сред тълпата, насъбрана да зяпа публичното набиване на кол на екозамърсителя върху големия гранитен стълб при 69-та и парка. Никой не забеляза промъкването на Карълайн; всички очи бяха приковани към жалкия престъпник, някакъв дръвник от Хобокън с издайническото станиолче, смачкано до нозете му, и с ръце, мизерно омазани с марципан. С каменни лица хората изслушаха благовидните му извинения, после патетичните му молби; видяха как лицето му посивя, щом двамата граждански палачи го вдигнаха за ръцете и краката високо нагоре над Стълба на Злодеянието в позиция за финално пробождане. По това време имаше силен интерес към наскоро установената практика на публични екзекуции („От какво трябва да се срамуваме?“), докато към предсказуемата смъртоносна антика с Ловджиите и Жертвите беше отслабнал.

Карълайн тичаше с развяна руса коса като лъскаво, незнайно чие знаме. На по-малко от сто и петдесет метра зад нея, леко запъхтян, с избила пот, се промъкваше оня Жълт езичник, стиснал здраво в гладките си неокосмени ръце фотоапарата-пистолет. Не беше от особено бързите; и все пак стъпка по стъпка, с вековното търпение на Децата на Хан^[2], той догонваше прелестната хубавица.

Боеше се още да стреля; не се гледаше одобрително на стрелбата напосоки, а да убиеш или нараниш свидетел, без значение колко случайно е станало, беше срамно, и би довело до непоправима загуба на престиж, както и до солидна глоба.

Затова стискаше оръжието, прилепено към гърдите — оръжие, което беше в състояние, благодарение на перверзната човешка изобретателност, едновременно да заснеме копие и да унищожи оригинала. Наблюдателят отблизо би отбелязал както предупредителния тремор на пръстите, така и лекото неестествено изпъване на вратните му мускули. Така и трябваше да е, понеже Жълтия имаше само два Лова, поради което бе с ранг на начинаещ в най-значимото социално явление на века.

Карълайн стигна до Медисън Авеню и 69-та улица, хвърли бърз поглед наоколо и продължи към сградата след гастронома „Постно пиле“ (обслужване на повече от петдесет човека; цени — народни) и внезапно спря, прелестна и останала без дъх. До „Постно пиле“ зърна откритата врата. Тутакси се вмъкна и се втурна по стръмните стълби към втория етаж, където се озова сред претъпкано с народ пространство.

В дъното мерна надпис Gallerie Amel: Objets de pop-op revisités^[3]. И веднага разбра, че е попаднала в галерия за изкуство — място, което все планираше да посети, само че при по-подходящи обстоятелства...

И Все пак човек убива, където може и умира, където трябва, както казва пословицата. Затова, без да хвърля повече поглед назад, Карълайн си проправи път към главния вход, подмина недоволното мърморене на несведущата публика, чакаща на опашка да влезе, и показа картата си на униформения служител, който контролираше и обуздаваше човешкия поток.

Служителят погледна картата, с каквато е снабдена всяка Жертва (пък и всеки Ловец), даваща им Чрезвычайни Права, право на Вход или на Изход, когато непосредствено и законосъобразно воюват за спасяване собствения си или за унищожаване на чуждия живот. Кимна ѝ. Карълайн си прибра картата и нахълта в галерията.

Тя се застави да намали ход, да вземе каталог и да направи опит да овладее дишането си. Сложи си очила, придърпа по-здраво палтото около заоблените си рамене и тръгна бавно из широките зали на галерията.

Леко матираните ѝ очила бяха наскоро усъвършенстван модел „Наоколо виж“, които дават близо 360 градуса зрително поле със ситни, но досадно заслепяващи точки за означение на 42-и и 83-и градус и зона на изкривяване между 350-ти и 10-и градус.

Обаче колкото и досадни да бяха очилата и да можеха да докарат силно главоболие, полезността им беше безспорна. Защото с тях Карълайн мерна Ловеца на десетина метра отзад.

Да, беше той, нейната Азиатска Чума, с бял костюм, просмукан от пот, и леко изкривена шантунгова вратовръзка. Смъртоносният апарат стоеше притиснат плътно към гърдите му и той, с очи по-тесни от цепнатини, сбърчил съсредоточено гладкото си високо чело, приближаваше с неумолимата стъпка на див звяр.

С привидно нехайна припряност Карълайн тръгна напред, избутвайки тълпа от любители на изкуството между себе си и Северо-Куантунската Немезида.

Само че Жълтия я беше видял и тръгна право към тълпата, зад която Карълайн бе потърсила убежище. Устните му бяха здраво стиснати, очите му — още по-стеснени, толкова, че почти не виждаше нищо.

Можеше обаче да види, че Жертвата му не беше в тълпата. Беше се изплъзнала, беше офейкала... А, така значи! Устните му се разтеглиха в усмивка. Оттатък тълпата се забелязваше една-единствена врата. Щом я съзря, умът му стигна до решение на проблема с внезапен сатори-проблясък на интуицията, без да се нуждае от уморителната посредственост на логиката в западняшки стил. Беше влязла *вътре*! И така, безпощаден, макар и предусещайки слабо предстоящото страдание на Жертвата, той също влезе *вътре*.

Озова се пред експозиция с восъчни манекени — от истински восък, какъвто е бил използван във Времето на древните. Вгледа се в манекените, отпускайки околоочните мускули, за да осигури по-добро виждане. Всички фигури бяха на жени — твърде привлекателни (според западняшките стандарти) и оскъдно облечени (по каквито и да е стандарти). Изглежда изобразяваха различни пози от някакъв вид танц. „Strip-tease“, както гласеше плакатът, „Фалшивата Метаморфоза. 1945: Векът на невинността; 1965: Ръжда и Молец; 1970: Ренесанс на хрущяла; 1980: Неформално предизвикателство към формализма“...

Заяпа се към сцената, ала тя се оказа почти неразбираема за окото, приучено да съзира красота в лакираните гори, миниатюрните натюрмортни рекички, стилизираните мътещи жерави... Имаше все пак нещо, което разпозна.

Един от моделите, третият отляво, имаше дълъг рус перчем, който полузакриваше лицето; а в краката му лежеше оня издайнически черен самур.

Без да се колебае, Поднебесният жител вдигна фотоапарата-пистолет и се прицели. Натисна спусъка и изстреля три куршума, чиито поражения се събраха в кръг с диаметър пет сантиметра около диафрагмата; чудесна работа, по каквито щете стандарти.

Тъй, свърши, беше успял, беше утрепал...

Един от восъчните манекени в далечния край на редицата внезапно и за най-голямо учудване оживя. Куклата се завъртя; беше полуоблечената Карълайн. Горната част на сладкото ѝ тяло беше прикрита с чудновато оформен метализиран сутиен, също като оня, дето го е носила Уилма, легендарната съпруга на Бък Роджърс^[4].

Тоя на Карълайн беше по-практична одежда от отколешния архетипен сутиен; защото щом застана лице в лице със сащисания ловец, всяка от чашките пусна по един изстрел. А Ловецът едва имаше време да рече: „Тъй значи, на човек му става ясно“, преди да се прекатури и да пукне като онзиденшна скумрия в днешен рибарски магазин.

Разбира се, неколцина сеирджии гледаха. Един подхвърли на друг:

— Струва ми се *просташко* убийство.

— Ни най-малко — отвърна оня, на когото говореха. — Беше *двубой*, ако ми позволите архаизма.

— Класически изчистен и безвкусен — отзова се първият. — Предполагам, човек може да го нарече убийство *fin de siecle*. А?

— Определено — рече вторият кибик, — ако има вкус към аналогии от времето на потурите.

Сразен, първият сеирджия се извърна високомерно и се захвана да изучава ретроспективната експозиция с продукти на НАСА.

Карълайн се върна при черния самур (разпознат от няколко жени от публиката като одран мускусен плъх), духна дима от двойката дълбоки цеви на чашките-оръжия, оправи си дрехите, вдигна палтото и слезе от подиума на манекените.

По-голямата част от тълпата не обърна внимание на станалото; бяха си истински почитатели на изкуството, които не биха допуснали

естетическото им съзерцание да бъде смутено от дребнави външни събития.

С добре премерена скорост пристигна един полицай, приближи Карълайн и запита:

— Ловец или Жертва?

— Жертва — рече Карълайн и му подаде картата си.

Полицаят кимна, наведе се над тялото на китаеца и извади портфейла му. Вътре намери подобна карта. Зачерта я с едро Х. Върху картата на Карълайн перфорира звездообразна дупка под редицата от подобни дупки и ѝ я подаде обратно.

— Девет пречукани Ловци, а, госпожице? — простодушно попита той.

— Точно тъй, офицер — скромно отвърна Карълайн.

— Е, добре се справяш, направи харно убийство — продължи полицаят. — Не като касапцините, дето ги вършат някои. Лично аз обичам да гледам добре изпипана работа, била тя убийство или готвене, поправяне на кундури и въобще каквото и да е. А за паричната премия, къде искаш да я преведем?

— Просто накарай министерството да я пише на сметката ми — отвърна Карълайн.

— Ще уведомя, когото трябва — рече полицаят. — Девет убийства! Още едно докато успееш, а?

Карълайн кимна. Около нея вече се беше образувала малка тълпа, избутвайки полицая. Всички бяха жени; не че жената Ловец беше нещо непознато, ала все още бе рядкост, та предизвикваше интерес.

Всички смотолевиха възхищението си, което известно време Карълайн приемаше снизходително. После усети силна умора — никой нормален човек не е напълно имунизиран срещу емоционалното изцеждане от участието в убийството.

— Благодаря много — проговори тя, — наистина трябва да се прибирам и да почивам. Господин полицай, ще ми изпратите ли вратовръзката на Ловеца? За сувенир.

— Думата ви е закон за мен — тозчас се отзова полицаят и разчисти път сред подивялата тълпа, която я последва до най-близкото такси.

Пет минути по-късно дребен брадат мъж, облечен в рипсен костюм и с френски лачени обуца, влезе в залата. Огледа поучуден празната галерия; нали казаха, че билетите за събитието ще са разпродадени. Както и да е. Зае се да разгледа експонатите.

Кимаше с разбиране, докато минаваше покрай най-разнообразни рисунки, статуи и одеяния. Спря, щом стигна до трупа на китаец, проснат наред пода, който все още кървеше леко. Взря се в него дълго и замислено, потърси, без да го намери в каталога си, и реши, че сигурно е бил донесен твърде късно, за да го включат в списъка. Погледна го по-отблизо, замисли се дълбоко и разбра.

— Като изваяно — авторитетно оцени той. — Може да е ефектно, обаче не надхвърля съзливата сантименталност.

И продължи към следващата зала.

[1] Шантунг (от собств.) — вид плат от копринени отпадъци, предимно бял, за направа на горни летни дрехи. По името на китайска провинция, известно с въстанието на войника Хуанджао, наричан „селския император“. — Бел.ред. ↑

[2] Хан — династия, управлявала Китай в периода от 206 г. пр.н.е. до 9 г. от н.е. — Бел.ред. ↑

[3] Objets de pop-or revisités (фр.) — обекти, преоткрити в поп-акция. — Бел.прев. ↑

[4] Бък Роджърс — герой от американски комикс и фантастичен сериал от средата на века. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ВТОРА

Има ли нещо толкова прекрасно като юнски ден? Днес можем да отговорим на този въпрос и съдържателно, и окончателно. Още по-прекрасен е денят в Рим в средата на октомври, когато Венера е асцендент на Марсовия дом и туристите, същи леминги, завършват загадъчната годишна миграция и отплуват (поне повечето от тях) към дома си във влажните окаяни земи, дето са родени.

Някои от тези търсачи на слънцето и на илюзията за топлина обаче остават. Изтъкват жалки оправдания; някаква пиеса, парти, концерт, който човек не бива да пропусне, аудиенция при този или онзи. Рим има детинска и въпреки туй неповторима атмосфера. Рим загатва за възможността да станеш главен актьор в пиесата на собствения си живот. (Разбира се, подвеждащ намек; ала по-флегматичните северни градове дори не предлагат подобна илюзия.)

Барон Ерих Зигфрид фон Рихтофен обаче не бе на съвсем същото мнение. Чертите му издаваха малко, освен обичайното раздражение. Германия го отегчаваше („блато“), Франция го отвращаваше („разврат“), а Италия едновременно го отегчаваше и отвращаваше („тиня, разврат, егалитаризъм, упадък“). Идваше в Италия всяка година; въпреки непоправимите ѝ грехове, беше едно от най-малко противните места, за които можеше да се сети. Освен това, имаше и ежегодно Международно конно изложение на Пиаца ди Сиена.

Баронът беше изключителен ездач. (Та нали предходниците му бяха тъпкали селяните в калта под желязоподкованите копита на бойните си коне?) В този момент той се намираше в конюшните и слушаше фанфарите и тромпетите, докато конните карабинери маршируваха през Пиацата в бляскавите си униформи.

Баронът беше *крайно* раздражен, защото стоеше по чорапи и чакаше един от конярите (не можеш никога да намериш някое от тия момчета, като ти потрябва) да му донесе ботушите. Проклетникът излезе преди осемнайсет минути и трийсет и две секунди, според „Акутрон“-а на китката на барона; колко време трябва, за да се лъснат

чифт чизми? В Германия (по-скоро в градчето Рихтофенщайн, смятано от барона за единствения оцелял къс от истинска Германия) чизмите се лъскат почти до блясък за около седем минути и четиринайсет секунди. Подобен вид протакане докарва човек до сълзи или до бяс, иде му да разкъса някого или пък...

— Енрико! — завика баронът с глас, който можеше да се чуе чак отвъд Кампо ди Марс. — Енрико, да му се не види макар, къде си се дянал!

Някой си вика, никакъв отговор... Насред Пиацата един фукльо, издокаран като мексиканец, се кланяше на съдиите. После идеше ред на барона. Ама нямаше ботуши, по дяволите, нямаше ботуши!

— Енрико, сволоч, идвай тук веднага, иначе довечера ще се лее кръв! — крещеше баронът. Беше дълго за викане и към края съвсем се задъха. Ослуша се за отговор.

А къде беше потайният Енрико? Под трибуните, докато тегли последната вакса на един чифт чизми за езда, толкова хубави, че непременно ще накарат всеки конкурентен ездач да почервенеет от срам. Енрико беше съсухрен старец, родом от Емилия, доведен в Рим от търсенето на специалисти. Всепризнато беше, че никой не владее така изкуството на лъскането (дори и познавачите на Зен-подхода в изкуството на Ваксата) като Енрико.

Енрико усилено се трудеше, съсредоточен в този момент над бляскавите шпори. Челото му се беше сбръчкало от напрежение, докато грижливо покриваше сребърните шипове със сребрист гланц.

Не беше сам. До него стоеше и го гледаше крайно заинтригуван един мъж, който можеше да мине за еднотайчен близък на Енрико. Двуминутата бяха облечени съвсем еднакво до най-дребния детайл. Различаваха се единствено по това, че вторият Енрико беше овързан и със запушена уста.

Вън тълпата крещеше одобрително след представянето на мексиканеца. И по-високо от рева прогърмя тържествено-маршовият зов на барона:

— Енрико!

Енрико #1 припряно скокна на крака, хвърли на чизмите последен поглед, потупа Енрико #2 по челото между веждата и закуцука бързешком през трибуната към настоящия си господар.

— Бре! — възкликна баронът и съпроводи бележката си с няколко неразбираеми изказвания, изломотени на немски, несъмнено оскърбителни за смирения Енрико.

— Я да видим — най-сетне каза баронът, когато гневът му спадна до нормална холеричност. Разгледа чизмите и ги намери за безукорни. Все пак ги изтри с гюдерия за лъскане на чизми, която винаги си носеше в джоба като полезно средство да учи самонадеяните коняри какво им е мястото в йерархията.

— Веднага постави ботушите на мен — нареди баронът и изпъна мощен тевтонски крак.

Чизмосването беше извършено след доста напъни и псувни. Тъкмо навреме, защото Мексиканеца (косата му бе намазана с брилянтин!) напусна полето сред оглушителни овации.

Най-сетне обут, здраво натъкнал монокъла, редом с верния кон (прочутият Карнивора III от майка Астра, баща Аспера), баронът излезе напред да се представи на съдиите.

Когато стигна на три стъпки пред съдийската трибуна, баронът се изпъна почтително като глътнал бастун, наведе глава на половин сантиметър и елегантно удари с токовете.

След което се разнесе мощен взрив и се вдигна облак сив дим.

Щом димът се поразнесе, баронът лежеше, забол нос пред съдийската трибуна, мъртъв като треска, извадена на сухо преди една седмица.

Настъпи същински пандемониум^[1], последван от емоционален катарзис на всички сеирджии. Не му пукаше само на самотния англичанин, облечен в провиснали панталони от туид и алпинки в шотландски десен, тежки един и половина килограма парчето, чийто мощен глас прогърмя строго:

— Конят! Наред ли е конят?

След като го увериха, че конят на барона въобще не е пострадал, англичанинът се отпусна на мястото си, мърморейки, че е съвсем несправедливо спрямо конете да се произвеждат взривове в непосредствена близост до тях и че в някои страни извършителят на подобно деяние би бил обект на незабавното внимание на полицията.

В тази страна, в частност, извършителят на деянието също бе удостоен с незабавно внимание от страна на полицията. Виновната

страна веднага се разкри, като се появи откъм конюшните и хвърли маскировката.

Преди беше Енрико #1; сега застана като Марчело Полети^[2], четирийсетгодишен мъж, може и на трийсет и девет, с чаровно меланхолно лице и самоиронична усмивка, на ръст малко над средния. Високите изпъкнали кости на скулите загатваха за дълбок запас от страсти, имаше сдържаната усмивка на скептик по природа, а светлокафявите очи, засенчени с гъсти мигли говореха ясно за ленивост на характера. Качества, които незабавно станаха очевидни за няколкото хиляди по трибуните и те се заеха да ги коментират с проникателна мъдрост.

Полети се поклони грациозно на аплодиращата тълпа и показва Ловното разрешително на най-близкия полицаец.

Полицаят провери картата му, перфорира я, козирува и я подаде на Полети.

— Всичко е наред, господине. Мога ли първи да ви поздравя за вълнуващото и естетически издържано убийство.

— Много сте любезен — благодари Марчело.

Заобиколи го тълпа от репортери, търсачи на силни усещания и доброжелатели от всякакви видове и образи. Полицията избута всички, освен истинските журналисти и Марчело отговори на въпросите им със смирено достойнство^[3].

— Защо — започна един френски репортер — използвахте способа с мощен експлозив в шпорите на барона?

— По целесъобразност — отвърна Полети. — Носеше бронирана жилетка.

Журналистът кимна и драсна нещо в бележника. „Страховитото за безчет жертви прусашко тракане с токове днес се превърна за едного в ирония на съдбата. Да умреш при акт, изпълнен със символична арогантност — акт, който предполага да заплатиш най-високата цена, а тя на свой ред предполага безсмъртие — определено може да се нарече *екзистенциална* смърт. Поне такава гледище вложи Ловецът Марел Поети...“

— Как смяташ да се измъкнеш като Жертва следващия път? — попита един мексикански вестникар.

— Не зная, наистина — отвърна Марчело. — Без съмнение, Ловът ще свърши някак си.

Журналистът кимна и отбеляза: „Мариело Полензи уби безстрастно и посрещна изключителната си удача невъзмутимо. Тук съзираме универсалното утвърждаване на *мачизма*, онова качество на мъжество, което задължава живота великодушно да приема смъртта...“

— Напрегнат ли си? — попита едно девойче, американски репортер.

— Определено не — рече Марчело.

Тя записа: „Несклонността към самохвалство^[4], сдвоена с прекомерно упование в собствените сили, прави мъжа Марчелоу Поулети особено приемлив за американските модели на поведение...“

— Страхувате ли се да не ви убият? — попита японският репортер.

— Да, разбира се — отговори Марчело.

„Зен — поне от гледна точка на човешкия опит — пишеше репортерът, — е изкуството да виждаш нещата такива, каквито са; Марчело Полети, *съзрял* страха от смъртта, може да бъде наречен победител на страха си от смъртта по типично японски начин. *Удава ли му се?* Защото неизбежно остава въпросът дали приетият от Полети страх е величава победа над непобедимото или е просто приемане на неприемливото?“

Полети получи значителна реклама. Не се случва всеки ден да гръмнат някого на Международното конно изложение. Такива неща правят новините.

Помогна и туй, разбира се, че Полети беше чаровен, скромнен, отегчен от славата, мъжествен и най-вече, че думите му ставаха за цитиране.

[1] Пандемониум — свърталище на всички демони, ад; или хаоса — хаос на страстите преди Аристотеловия катарзис — Бел.прев. ↑

[2] Ролята на Марчело Полети във филма на Елио Петри „Десетата жертва“ се изпълнява от Марчело Масторояни. — Бел.ред. ↑

[3] Отговорите, така както ги записват журналистите, пародират характерни черти от съвременната философия и манталитета на съответните националности. — Бел.прев. ↑

[4] Романът излиза през 1966 г. Днес скромността не е най-типичното качество на американците. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

Гигантският компютър^[1] щракаше и бръмчеше, припалваше червени светлинки и вълнообразни сини линии, изключваше белите точки и включваше зелените. Това беше Компютърът на Игрите, най-голямата машина; дубликати, от която се намираха във всички капитолии на цивилизования свят, който отсъждаше съдбите на всички Ловци и Жертви. Той подбираше наслуки и чифтосваше индивидуалните съперници, записваше резултата от двубоите, присъждаше паричната премия на победителя, изпращаше съболезнования на семейството на загубилия, редувайки оживелите играчи ту като Жертви, ту като Ловци, докато някой стигнеше условната граница десет.

Правилата бяха прости: Ловът е открит за всекиго, мъж или жена, независимо от раса, вероизповедание и националност, на възраст между единайсет и петдесет години. Всеки постъпил остава за десет Лова, като последователно пет пъти бива Жертва и пет — Ловец. Ловците получават име, адрес и фотография на своята Жертва; Жертвите получават само известие, че по петите им е изпратен Ловец. Всички убийства трябва да се извършат лично, има и строги глоби за убийство на човек по погрешка. Премиите се присъждат в нарастващи суми според броя убийства. Победителят с десетка, преминал успешно целия курс, се награждава с почти неограничени граждански, финансови, политически и морални права.

Ето какви бяха правилата. Просто като да скочиш в пропаст.

От учредяването на Лова насам вече нямаше масови войни; само безчет милиона индивидуални, сведени до най-малкия възможен брой съперници: двамина.

Ловът беше напълно доброволен и целта му беше в съгласие с най-практичните и най-реалистични възгледи. Ако някой иска да убие друг, защо да не му се позволи да опита, стига само да се намери някой, който също иска да убие човек. По този начин могат да си се изтребват взаимно и да ни оставят нас, останалите, на мира.

Макар да изглеждаше пределно модернистична, Ловната Игра по същество изобщо не беше нова. Беше качествено възвръщане към по-древната и по-щастлива епоха, когато се биели платени наемници, а невоюващите ги наблюдавали от страни и си говорели за реколтата.

Историята е циклична. Свръхдозата Ин неотвратимо се видоизменя в Ян^[2]. Когато времето на професионалната (и често пъти небоеспособна) армия отминало, настанала епохата на редовната армия. Фермерите вече не можели да си говорят за урожая; трябвало да се воюва за него. Дори да нямало реколта, която да бранят, те пак трябвало да се бият. Фабричните работници се оказали въввлечени във византийски интриги в отвъдморските земи, а продавачите на обуца пренасяли оръжия в чуждоземските джунгли, прекосявайки замръзналите планински върхове.

Защо са го правели? В онези времена всичко изглеждало съвсем ясно. Съществували различни причини и всеки възприемал обяснението, което пасва на собствената му емоционалност. Ала очевидното тогава ставало все по-неясно с годините. Професорите по история привеждали доводи, експертите по икономика възразявали, психолозите си позволявали да изкажат мнението, че... а антрополозите чувствали за необходимо да изтъкнат, че...

Земеделецът, продавачът на обуца и работникът търпеливо чакали някой да им каже защо се изтребват помежду си. Като не идвал ясен отговор, те се нервирали, възмущавали, понякога дори негодували. При случай щели да обърнат оръжията си срещу управниците.

Което, разбира се, не може да бъде поощрено. Нарастващото нетърпение на народа, освен технологическата възможност да убиеш всеки и всичко, окончателно претовари Ян и така доведе Ин.

След около пет хиляди години засвидетелствана история, хората най-накрая почнаха да проумяват. Дори управниците, известни като най-бавно променящите се люде, осъзнаха, че трябва да се направи нещо.

Войните не водеха до нищо; проблемът за индивидуалната агресивност оставаше и нито безкрайно многото години на религиозни забрани, нито полицейските заповеди бяха успели да го преклонят.

За момента отговор стана узаконеният Лов.

Поне такава е едно от гледищата за разрастването на лобната институция. Редно е да добавим, че не всички се съгласяват с подобна интерпретация. Постарому професорите по история продължават да привеждат доводи, експертите по икономика да възразяват, психолозите си позволяват да изкажат мнението, че... а антрополозите чувстват за необходимо да изтъкнат, че...

Така, като държим сметка за критиките, не ни остава друго, освен безспорния факт на самия Лов; факт, странен, колкото погребалните обичаи в Древен Египет, нормален, колкото церемониите за инициация при сиуксите, невероятен, колкото Нюйоркската фондова борса.

Като теглим чертата, съществуването на Лова е обяснимо само заради съществуването си; тъй като, поне според едно забележително гледище, *нищото* оправдава съществуването на *всяко* нещо.

Светлините святкаха, веригата трещеше, релетата щракаха, зъбчатите чаркове се въртяха. Като бели гълъби пърпореха перфорирани карти. И Компютърът на Игрите съедини два живота.

Лов АСС1334ВВ: Ловец — Карълайн Мередит. Жертва — Марчело Полети.

[1] Мотивът за Ловния компютър и особено за световния Лов се среща и в други работи на Шекли, в разкази от типа на „Седмата жертва“ от сборника „Недокоснат от човешки ръце“ (Варна, 1983) или романите „Гладиаторите на Есмералда“ (С., 1992), с оригинално заглавие „Victime Prime“ и „Hunter/Victim“, които оформят своеобразна трилогия заедно с „Десетата жертва“ („The Tenth Victim“). — Бел.прев.

↑

[2] В древнокитайската митология и натурфилософия тъмното начало Ин и противопоставящото се на него светло начало Ян влияят върху живата природа и видоизменяят мъртвата. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

— Карълайн — заговори господин Фортинбрас, — да те поздравя за прекрасното убийство.

— Благодаря, сър — отвърна Карълайн.

— Деветото, струва ми се?

— Точно тъй, сър — потвърди Карълайн.

— Остава още едно, а?

— Да, сър. Стига да го направя.

— Ще го направиш — успокои я Фортинбрас. — Ще го направиш, защото аз, Джей Уолстъд Фортинбрас, казвам, че ще го направиш.

Карълайн се усмихна сдържано. Фортинбрас се ухили невъздържано. Беше шеф на Карълайн, бос на UUU Телеплекс Ампуърк. Дребен мъж, опитващ се да извиси ръст в грандиозното, чийто вкус към долното биваше надминаван само от задоволството му от просташкото. Облегна се назад, бръсна ръкава на самото си (оригинално Фулани), отхапа крайчеца на дебелата си пура, плюна върху дебелата десет сантиметра козина на безценния си бухарски килим, изтри уста с дантелена кърпичка, изплетена от бедняци брамини в подпалените от слънцето пристани на Ганг, и поглади чело с огненочервен полиран нокът, за да покаже, че мисли.

Разбира се, не мислеше; опитваше, както беше пробвал от много време насам, да се самохарактеризира. Всъщност, господин Фортинбрас нямаше *какъвто и да е характер*. Висококвалифицирани професионалисти от години работеха да изправят този единствен недостатък, но без полза. И това беше огромната мъка в живота на Фортинбрас.

— Ще си Ловец сега, а? — попита той.

— Точно тъй, сър.

— И вече си получила известие за новата Жертва?

— Получих, господин Фортинбрас. Мъж на име Марчело Полети, жител на Рим.

— Рим, щат Ню Йорк? — уточни Фортинбрас.

— Рим в Италия — любезно го поправи Карълайн.

— Добре, толкова по-добре — рече Фортинбрас. — Тъкмо ще е по-живописно. Имам идея. Всички искам да я обмислите внимателно и да ми кажете честно и искрено какво смятате. Идеята ми е, след като имаме потенциална призьорка с Десетка, назначена при нас, защо да не отидем и да направим документален филм за десетото й убийство? А?

Карълайн кимна замислено. Освен тях двамата с Фортинбрас в стаята имаше още трима мъже, всички до един млади, представителни, пъргави, талантливи и неприятни.

— Да, да! — извика Мартин. Като Старши изпълнителен асистент-продуцент беше единственият (освен самия Фортинбрас), комуто бе позволено използването на възклицателни знаци.

— Право в целта, шефе — тихо рече Чет. (Доколкото си спомняше, миналата година бяха заснети трийсет и седем документални ленти върху различните аспекти на Лова.)

— Лично аз не съм много убеден — обади се Коул. Като най-млад изпълнителен асистент, нерадостен дълг на Коул беше да не се съгласява с работодателя, тъй като Фортинбрас не би допуснал да е заобиколен само от еветчии. Коул мразеше работата си, защото винаги му се струваше, че Фортинбрас е прав. Мечтаеше за деня, когато ще наемат четвърти изпълнителен асистент, та да може да каже едно „да“.

— Трима срещу един — отбеляза Фортинбрас и олигави отвратително края на пурата. — Май загуби, а, Коул?

— Вероятно не е зле, че стана така — бодро рече Коул. — Чувствам за свой дълг да изразя възгледите си, но мога да ви уверя, че им нямам много вяра.

— Тъкмо туй ти харесвам — одобри Фортинбрас. — Откровеността и разумните доводи отварят пред служителя дълъг път, повярвай ми. Сега да поумуваме... Да кажем, че го кръстим *Мигът на истината*.

Всички възхитително добре прикриха потрепването си. Фортинбрас продължи:

— Все пак това е съвсем наслуки. Рекох го за проба да видя дали си заслужава. Какво ще кажете за *Часът на откровението*?

— Страшно ми допада! — тутакси се отзова Мартин. — Съвсем точно показва живота им!

— Добре, добре, да, верно, че е много добре — рече Чет, вкусвайки страховитостта на заглавието с полузатворени очи.

— Мисля, че нещо му липсва — немощно се обади Коул.

— Какво именно му липсва? — попита Фортинбрас.

Никога преди не го бяха карали да обясни защо противоречи. Усети парализираща хватка в гърлото и през стомаха му премина леден тремор. Добре знаеше, че такива са сигурните симптоми на надвисналата безработица.

Мартин, чието добродушие бе пословично на запад чак до Десето авеню, го отърва от затруднението.

— Струва ми се — намеси се той, — че вероятно Коул има наум някое от ония старомодни ефектни заглавия. Да го кръстим просто ДЕСЕТ.

— Може и да го е нямал наум — рече Чет, за да затвори устата на Мартин.

— Май нещо толкова си мислех — рече Коул, затваряйки припряно устата и на двамата. — Но разбира се, толкова кратичко вече май нещо мирише на мухъл.

Замълча. Фортинбрас, притиснал среден пръст точно три сантиметра над смътните си вежди, медитираше. Времето течеше. Фортинбрас затвори мержелеещи се очи и после отново ги отвори.

— Десет — рече с глас, малко по-силен от шепот.

— Старовремско — отбеляза Мартин. — Но пък, разбира се, старото винаги се връща...

— Десет — повтори Фортинбрас, радвайки се на думата, сякаш смучеше захарно петле.

— Може да му се даде възможност — допусна Чет, — макар че винаги трябва да помним...

— ДЕСЕТ! — изкрещя победоносно Фортинбрас. — Да, да, ДЕСЕТ! Говори ми, господа, въздейства ми. Хм... — Отново смукна от отвратителната си пура, безуспешно опита да изкриви формата на устата си и продължи: — Имало ли е въобще друг женски Призър на Десетката?

— Не, доколкото зная — отвърна Мартин. — Поне не в Съединените щати.

— Е, само за тук ни интересува сега-засега — каза Фортинбрас.
— Имахме няколко женски Деветки обаче, нали?

— Последна беше госпожица Амелия Брандоум — уточни Мартин. — Стигна до ранг девет преди осем години. — Беше си опреснил познанията предишната нощ, без да предугади днешните събития. Тъкмо защото постъпваше така, Мартин беше Старши изпълнителен асистент-продуцент.

— Какво стана с нея? — поинтересува се Фортинбрас.

— Стана самонадеяна. При десетия опит Жертвата я пипна. Използва ловна пушка, заредена със зърна от птича храна.

— Не звучи баш като *смъртоносно* оръжие — отбеляза Фортинбрас.

— В този случай достатъчно смъртоносно — каза Чет. — Изстрелът бе произведен от разстояние около пет сантиметра.

— Не ни се иска да станеш самонадеяна, Карълайн — подсмихна се господин Фортинбрас.

— Няма, сър, и на мен не ми се ще — увери го Карълайн.

— Инак ще се окажеш без работа — добави Фортинбрас в жалък опит за остроумие.

— Мога да се окажа и без живот — отвърна Карълайн.

Всички се развеселиха от внезапната духовитост на Карълайн. Щом смехът се приглуши до хихикане, Фортинбрас пристъпи към работа.

— Окей, чеда — започна той. — Подгответе пътуването и да ходим. Имаме свободен половин час за летене вдругиден, между десет и десет и трийсет сутринта, така че заминаваме живи или мъртви, ако трябва. Ха, ха. И така, знаете какъв тон търсим — убийствено сериозен с лек нюанс. Въобще не се занимавайте с някакви епизоди във втори план, само хванете убийството по-въздействащо и ярко, с хумор и достойнство обаче. Разбирате какво имам предвид, нали, Мартин?

— Струва ми се, че мога да си го представя, сър — рече Мартин. Откак стана Старши изпълнителен асистент-продуцент, от три години насам мислеше вместо Фортинбрас. Възнамеряваше от следващата година да успее да поеме длъжността на Фортинбрас.

Не можеше да се отрече, че Фортинбрас е тъп; без да е *тотално* тъп. Той пък възнамеряваше да уволни Мартин веднага, след като

приключеа със задачата. Само че това си беше неговата малка тайна, която не сподели с никого, дори с аналитика си.

ГЛАВА ПЕТА

Ловното министерство в Рим беше огромна модерна сграда, построена в псевдоромански стил с готически детайли. Нагоре по широките ѝ бели стъпала от античен камък подрипваше Марчело Полети, вчерашният унищожител на барон фон Рихтофен. Както летеше напред, разни зловещи на вид фигури, облечени изцяло в черно, се отделиха от балюстрадата и го обкръжиха.

— Хей, господина, искаш ли да си вземеш джобен детектор за метал?

— Не става срещу пластично оръжие — отказа Марчело.

— Имам и детектор за пластично — обади се втори.

Полети се усмихна уморено, сви рамене неопределено и продължи.

Обади се и трети:

— Извинявай, господине, приличаш на човек, дето трябва да използва добър Съгледвач.

Полети поклати глава и продължи нагоре по стълбите.

— Ама ти наистина имаш *нужда* от Съгледвач — настояваше мъжът. — Как си мислиш, че ще идентифицираш Ловеца, освен с висококвалифицираните услуги на някой Съгледвач? Получих главен сертификат в Палермо и втора степен в Болоня, а имам и препоръчителни писма от многобройни благодарни клиенти.

И размаха пред лицето на Полети снопче опърпани хартийки. Полети измънка някакво извинение и го подмина. Стигна до големите бронзови врати на Министерството и чернодрешковците се върнаха примирени обратно до Външните перила.

Полети прекоси пълните коридори и прелетя покрай прашните експонати с Ловни оръжия, световните карти, които показваха огнищата на съсредоточаване на Лова, покрай групите от посетители, сред които обръснати до кръв уредници в парцаливи униформи изнасяха сказки върху историята на Лова пред туристи и ученици. Най-после успя да се добере до търсената канцелария.

Също куршум, ударил целта във водоравна траектория със значителна скорост, Полети се закова пред светилището, означено като „Хонорари“. Зад бюрото седеше касиерът, специално избран заради непреклонното си, строго и безкомпромисно държание, също и заради сгърбените рамене, мършавото вратле и металната рамка на очилата.

— Дойдох за паричната си премия — заяви Полети и връчи на чиновника личната си карта. — Може да си чул как гръмнах барон Рихтофен на Конното. Пише във всички вестници.

— Не чета вестници — обяви чиновникът. — Нито пък слушам или си позволявам в работно време брътвежи за велосипедни състезания, ритане на топки или Лов. Какво рече, че ти е името?

— Полети — каза Полети, леко посърнал. Заради чиновника си повтори името буква по буква.

Чиновникът се извъртя към картотеката, където се водеха всички Ловци и Жертви от областта на Рим. С обиграни пръсти прерови картите и измъкна тази на Марчело, както пиленце клъвва просено зрънце.

— Да — най-сетне каза чиновникът, след като сравни снимката на Полети в досието с тази от личната му карта и после и двете съизмери с истинския (или заявен за истински) Полети, застанал пред него.

— Наред ли е всичко? — попита Марчело.

— Напълно — потвърди чиновникът.

— Значи мога да си взема наградната премия?

— Не. Вече е получена.

За миг Полети заприлича на човек, ухапан от пепелянка. Но бързо възвърна самообладание.

— Кой я изтегли?

— Жена ви, синьора Лидия Полети. Съпруга ви е, нали?

— Беше — рече Полети.

— Разведени ли сте?

— Разтрогнахме брака преди два дена.

— Отива седмица, а понякога и десет дни, докато смяната на брачното състояние стигне до службата. Разбира се, *можете* да подадете жалба.

Чиновникът се усмихна самодоволно, за да покаже какъв мисли, че е шансът на Марчело някога да си получи обратно парите.

— Няма значение — рече Марчело, обърна се и излезе. Човек не си показва чувствата на някакъв чиновник; само че човек се нуждае от пари толкова силно, колкото и чиновникът, вероятно дори още повече. Пустата му Лидия! Станеше ли въпрос за пари, долиташе като ракета.

Излязъл от Министерството, Марчело тръгна да пресича улицата. Доста се изненада, когато едно красиво русо момиче изтича към него, хвърли му се на врата и го целуна страстно. Не беше нещо, дето се случва всеки ден; и както обикновено, когато такова нещо стане, времето ще е неподходящо и няма да е в настроение.

Марчело започна да се дърпа, но момичето се лепна за него и се разрида.

— Моля ви, моля ви, господине, само ме преведете през улицата до входа на Министерството и след това мога сама да се пазя.

Тогава Марчело разбра. Нежно отстрани ръцете ѝ от врата си и отстъпи.

— Не мога да ви помогна — каза ѝ той. — Противозаконно е. Вижте, аз също съм участник в Лова.

Красивото русо момиче (имаше не повече от деветнайсет или двајсет, двајсет и осем най-много) погледна Марчело и разбра, че е напълно и безмилостно изоставено наред широката, обляна в слънчева светлина улица. Обърна се и се затича към Министерството.

Едно Мазерати (от оня модел, известен като Жертвогонителя) профуча откъм страничната уличка и връхлетя челно върху ѝ. Момичето се извъртя като матадор, изплъзвайки се от бика. Обаче този бик имаше дискови спирачки, които енергично натисна, и описвайки полукръг около момичето, колата спря.

Лицето ѝ застина. Измъкна от чантичката на рамото си обемист картечен револвер, свали предпазителя и изстреля откос.

Но беше ужасно очевидно, че е пропуснала да го зареди с бронебойни куршуми. Изстрелите ѝ безвредно рикошираха о лъскавата муцуна на мазератито и шофьорът, спечелил време, изскокна от другата страна на колата и я гътна с антично деветмилиметрово чифте.

Щом всичко свърши, от укритието си в едно преддверие излезе полицај, козирува учтиво, провери картата на Жертвата, после на Ловеца, която перфорира.

— Поздравления, сър — произнесе полицаят формално. — Също и моите извинения. — И връчи на мъжа квитанция.

— Какво е това? — учуди се той.

— Квитанция за пътна глоба, сър — обясни полицаят и посочи мазератито напреко на пътя, блокирало движението.

— Скъпи мой — заговори мъжът, — нямаше да направя убийството без аварийното спиране.

— Сигурно — отвърна полицаят. — Ние обаче не можем да направим изключение, дори за Ловци.

— Смешна работа — рече мъжът.

— Младата дама също наруши закона — отбеляза полицаят, — понеже пресече улицата в разрез със светофара. Но се отказваме от глобата, понеже понастоящем е покойница.

— Да предположим, че ме беше застреляла? — запита мъжът.

— Тогава щях да глобя нея — отвърна полицаят — и щях да си затворя очите за твоето нарушение.

Полети отмина. Дребнавите разправии го отегчаваха почти колкото грандиозните разправии.

Измина малко от разстоянието до пресечката, когато отпреде му изскочи кървавочервен спортен кабриолет и изскърца със спирачки. Полети се дръпна инстинктивно и се огледа за прикритие. Както обикновено, нямаше такова. Трябваше му цяла минута да осъзнае, че жената пред него всъщност беше Олга.

Стройна, тъмнокоса и изящна млада жена, облечена с вкус, само че малко палячовски. Очите ѝ бяха големи, черни и бляскави като на сгащен от ловен прожектор вълк. Беше страхотно привлекателна жена, ако си падате по оня тип, който най-добре може да бъде описан като шизофренна параноя със склонност към убийство и котешки изпълнения.

Мъжете обичат да си играят с опасността, само да не е всеки ден. Полети си играеше с Олга през по-голямата част от последните дванайсет години.

— *Видях* — рече мрачно Олга. (Тя винаги говореше мрачно, освен когато говореше истерично.)

— Видя? Какво си видяла?

— *Всичко* — отговори му тя.

Полети опита да се усмихне.

— Тогава, ако си видяла всичко, със сигурност си разбрала, че нямаше нищо за виждане.

Полети протегна ръка към рамото на Олга. Тя даде на заден ход и отстъпи на няколко метра назад. Ръката на Полети увисна и той тръгна към нея.

— Скъпа — започна той отново, — ако си видяла всичко, значи си разбрала, че между мен и онази нещастна млада дама нямаше нищо.

— Не, разбира се — каза Олга. — *Сега вече не.*

— Нито сега, нито когато и да е било — настоя Полети. — Трябва да ми повярваш, Олга, никога преди не съм я виждал!

— Имаш червило на устните — Олга го гледаше мрачно, но със следа от истерия.

Полети припряно си изтри устните с опакото на ръката.

— Скъпа — започна пак, — мога да те уверя, че между мен и онова нещастно дете...

— Винаги си харесваш младички, нали така?

— ... нямаше нищо и никога не е имало абсолютно нищо.

— Нищо, освен мечти, а, Марчело?

Те се гледаха един друг няколко мига. Съвсем очевидно Олга очакваше нови обяснения, които победоносно да отхвърли. Полети не каза нищо. Изражението на лицето му се промени от ритуална молба към обичайното отегчение. Човек дължи нещо на жената, с която е живял дванайсет години; нещо, обаче не чак толкова.

Ненадейно той се отдръпна от колата и се огледа за такси. Олга подкара и засили колата, заковавайки на три-четири сантиметра разстояние.

Без да каже дума, Полети седна до нея.

— Марчело, ти си лъжец и мошеник — заяви Олга.

Марчело кимна, затвори очи и се отпусна на тапицираната седалка.

— Ако не те обичах толкова, щях да те убия.

— Още можеш да го направиш — каза Полети все със затворени очи.

— Много е възможно — съгласи се Олга. — Първо обаче трябва да ме видиш в новата ми рокля. — Тя се изсмя и го стисна за ръката. — Мисля си, че ще ме харесаш с нея, Марчело. Убедена съм.

— Сигурен съм — рече Полети с все още затворени очи и отметната на тапицираната седалка глава.

— Защо мъжете сте такива свине? — попита Олга широкия свят. Като не получи отговор, подкара колата и излетя по улицата като ураган, подгонен от торнадо. Полети остана със затворени очи и потъна в безпочвени фантазии.

ГЛАВА ШЕСТА

Огромен трикрил пътнически джет кръжеше в небето над Рим. Като получи сигнал, уби височината и приближи летище Фиумичино. Крила и подкрилки се отвориха, други затвориха; джетът се приземи, моторите изключиха, парашутчето-опашка цъфна отзад и провлече дълга парашутеста диря. Спирачките включиха, в пилотската кабина се измърмориха молитви и масивният летателен апарат тромаво спря.

Отвориха вратите и отвътре се изсипа пъстър товар от човешки същества. Между тях и една поразителна жена. Специална стюардеса поведе четворката към хеликоптер наблизко, докато простолюдието бе поето от бус на летищния терминал.

Четиримата се качиха. Хеликоптерът издрапа до небето и бързо-бързо се озова над Рим. Карълайн незабавно бе заела почетното място до пилота. Мартин, Чет и Коул се наблъскаха на задната седалка — Мартин, повишен за времепродължителността на мисията в най-високия чин Старши продуцент на продукцията на терен (Изпълнителен) драскаше в бележника си. Чет, следващ по ранг, замислено дъвчеше бърна. Коул, като младши член не можеше да прави други, освен да изглежда оживен и деен.

Мартин вдигна поглед от бележника и впери поглед надолу през плексигласовия под.

— Я, това не е ли „Свети Петър“?

— Точно тъй — потвърди Чет.

— Мислиш ли, че ще ни го заемат за ден-два? Страхотен ироничен контраст, а? Ако снимаме убийството там.

— Мога да се облека като монахиня — замечтано произнесе Карълайн.

— Боя се, че „Свети Петър“ не става — отбеляза Чет. Като Старши изпълнителен асистент продукцията на Мартин и поради това втори в ръководството, както се полага, беше провел обстойно предварително проучване.

— Не говорех за църквата — рече Мартин. — Ще ни трябва площадът, може би с няколко кадъра със самата църква за фон.

— Няма да ни го дадат — възрази Чет.

— Защо просто не го снимаме в студио? — намеси се Коул.

Двамата му старши го зяпнаха.

— Просто забрави всякаква подобна мисъл — сурово рече Мартин. — Туй е *документален филм*, нали помниш? Истински.

— Извинявай — отвърна Коул. — Ей, какво е онова там?

— Тревизкия фонтан — обясни Чет. — Прекрасно местенце. — Обърна се към Карълайн. — Какво ще кажеш, мила? Убиваш го там, наклон на камерата да покажем тялото на Полети, плуващо във водата, после обръщаме да те покажем как, победоносно усмихната, но със скрита тъга, хвърляш монета-две върху му. После усиляваме уличния шум, а ти отминаваш бавно по дълга калдъръмена улица и кадърът постепенно изчезва.

— Не мисля, че има още калдъръмени улици около Тревизо — обади се Чет.

— Значи правим калдъръмена улица — нетърпеливо допълни Мартин, — а ако не я харесат, я махаме след снимането на епизода.

— Става — прецени Чет. — Наистина става.

— Класна работа — одобри Коул. — Наистина класна работа.

Всички се обърнаха към Карълайн. Карълайн отсече: „Не“.

Мартин започна:

— Виж какво...

— *Ти* гледай — прекъсна го Карълайн. — Това е мое убийство, десетото ми, и искам да е голяма работа. Знаеш ли какво означава *голямо*. Наистина *голямо*.

— Голямо — повтори Мартин. Чет замислено хапеше устни. Коул имаше оживен и деен вид.

— Точно тъй, *голямо* — заяви Карълайн. В гласа ѝ имаше стоманена нотка, която никой от тях не беше чувал по-рано. Мартин намери самоувереността ѝ някак си тревожна. Не му хареса: пуснеш на жената няколко убийства и тя току си въобрази, че всичко може.

— Няма време за голямо нещо — обясни той. — Снимаме утре сутринта.

— Твой проблем — рече Карълайн.

Мартин разтърка очи под слънчевите очила. Достатъчно трудно е да се работи с жени; с жени-убийци е направо неблагоприятна работа.

— Ами, имам някаква идея за терен — с тих, нерешителен глас се обади Чет. — Какво ще кажете да използваме Колизеума? Под нас е.

Хеликоптерът се спусна и изгледаха солидния полуразрушен овал.

— Не знаех, че е толкова *голям* — отбеляза Коул.

— Харесва ми — рече Карълайн.

— Да, разбира се, хубав е — съгласи се Мартин. — Виж обаче, скъпа, трябва ни време да уредим достъп до мястото, а пък не разполагаме с такова. Няма ли да кандисаш на Треviso или на градините на Боргезе?

— Тук искам да извърша убийството — непреклонна беше Карълайн.

— Уреждането обаче...

— Ами, Мартин — прекъсна го Чет, — аз си мислех, че можеш да поискаш туй място, затова си позволих волността да взема разрешително за него; разбираш ли, за всеки случай.

— Взел си разрешително?

— Ами, да, взех. Идеята ми дойде късно снощи и разбира се, не исках да го правя през главата ти, но не исках и да те будя за нещо, дете може да се окаже само сурова идея. Затова звъннах в Рим и го запазих, но те уверявам, че не съм искал да действам през главата ти или нещо подобно...

— Остави — рече Мартин и го потупа топло по рамото. — Действал си съвсем правилно.

— Така ли? — попита Чет...

— Така и толкова. Карълайн е доволна, ние — също, затова да слизаме долу на работа. Трябва да разположим камерите и да видим къде да сложим танцърките на Рой Бел и още сума ти неща. Хайде да се размърдаме, а, момчета?

Усмихната блажено, Карълайн възкликна:

— Ще правя убийството в Колизеума! Сякаш се сбъдват най-откачените детски фантазии.

— Така си е — рече Мартин. — А сега ще трябва да се пораздвижим, да разположим техниката, после да засечем Полети и да го докараме тук навреме...

— Аз ще се погрижа за последното — каза Карълайн.

— Чудесно — зарадва се Мартин. — И ние останалите няма да стоим със скръстени ръце. Ей, шофьора, давай!

Хеликоптерът пикира към Вие Венето. Четиримата пътници се облекнаха назад, засмени и успокоени. Мартин си мислеше, че е крайно време да де отърве от Чет, преди Чет да се отърве от него. Да се вземе разрешително за Колизеума така под носа му си беше *доста умно*.

ГЛАВА СЕДМА

Полети вървеше в тъмното, обкръжен от пълен непрогледен мрак. Лошо само по себе си. А още по-отвратителна от мрака беше пълната неестествена тишина. Като в гроб — едно твърде подходящо сравнение за човек в неговото положение. Виждаше се изоставен сред тишината на приближаващата смърт и едновременно се чувстваше изплашен, нервен и отегчен. Дъвчеше дъвка, пък и долната си устна, понеже никой не можеше да го види, освен през инфраскоп. Ръцете му свободно се поклащаха на равнището на ханша в позиция на готовност, на санкционираните седем и половина сантиметра от тялото. Напредваше предпазливо. Напрягайки се да долови и най-слабия трепет.

Изведнъж усети мимолетно движение странично зад себе си — косо отляво го приближаваше манекен — в една от възможно най-лошите позиции за десничар.

Полети се извъртя обратно на часовниковата стрелка и се хвърли долу и настрани, вън от предполагаемата линия на стрелба. Това беше Дефанзивен маньовър 3, 1-ва част. В същото време дясната му ръка тупна джобчето на гърдите. Мигом Бързо-кобурът изтласка оръжието в ръката му. Вече можеше да види манекена — плещест навъсен мъж, стиснал насочен Люгер. Полети се плъсна по корем с лице към плашилото и стреля, с което изпълни част 2 от Дефанзивен маньовър 1. Беше изпълнил цялата серия за невероятно кратко време. Испита дълбоко чувство на ликуване, на удовлетворение и добре свършена работа...

Манекенът избледня, таванното осветление светна. Полети лежеше проснат по очи на прашния под насред спортната зала. На три метра пред него стоеше старец, намъкнал зацапан гащеризон и кисело изражение. Старецът седеше на висок стол зад табло за управление и уморено клатеше глава.

— Е? — попита Полети, като се изправяше и изтупваше прахта.
— Как беше? Този път го пипнах, нали?

— Времето на реакция — отбеляза старецът — беше близо една десета от секундата по-бавно.

— Пожертвах времето за реакция — внимателно обясни Полети, — в името на мекостта.

— Така ли? — рече старецът.

— Да — заяви Полети. — Такива са склонностите ми по природа, професоре.

— Е, можеш да ги забравиш — рече професор Силвестре. — Пропусна целта с 3,2 сантиметра.

— Страшно близо е — не се предаваше Полети.

— Но недостатъчно близо.

— А Дефанзивен маньовър 3? — попита Полети. — Стори ми се, че го направих доста хубавичко.

— Хубавичко — отвърна професорът, — с абсолютна и съдбоносна предсказуемост. Една крава щеше да се обърне по-бързо. Манекенът те уби веднъж, докато се въртеше, и те застреля втори път, додето заемеш легнало положение. Ако беше истински Ловец, Марчело, вместо да е триизмерна проекция, два пъти да си мъртъв досега.

— Сигурен ли си?

— Изчети скалата на циферблата лично.

— Добре де, това не беше наистина — каза Полети.

— Разбира се, че не — отвърна хапливо старчето. — Истинска е само склонността към бавене, която развиваш. Спомняш ли си колко пъти стреля манекенът?

— Два — бързо отговори Полети.

— Пет пъти — поправи го професор Силвестре.

— Напълно сигурен ли си?

— Прегледай данните на измервателния уред и сам ще установиш последователността.

— Имаше ехо — горчиво произнесе Полети. — Човек не може да различи изстрелите от ехото в подобна стая.

Професор Силвестре вдигна дясна вежда чак дотам, докъдето щеше да е линията на косата му, ако имаше коса. Потърка небръснатата си брадичка и се смъкна от стола. Беше грозно дребно гномче, което дори и най-добрият му приятел — ако изобщо имаше такъв — не би възприемал лесно за истински човек. Повечето

инструктори носеха белези от наученото по телата си; у Силвестре се намираха от много по-много. Имаше дясна ръка от неръждаема стомана и пластмасова лява буза; също сребърна пластина в черепа, дуралуминиева брадичка и четиринайсеткаратово златно капаче на коляното. Разправяше се, че някои от по-малко видимите части на тялото му също били синтетични.

От доста време психолозите са установили, че хора, значителна част от анатомията, на които е взривена или отстреляна, са склонни към язвителност. Силвестре не беше изключение от правилото.

— Във всеки случай — заяви Полети, — чувствам, че се усъвършенствам. Не си ли съгласен, професоре?

Силвестре опита да вдигне дясната си вежда, но откри, че е вдигната толкова, докъдето може да стигне. Затова я свали и затвори лявото си око. Като че се канеше да заговори; после спря и си спести мнението.

— Хайде — живо рече той, — минаваме към следващото упражнение.

Натисна един бутон от таблото. Стената се отвори, навън изскочи миниатюрен бар и спря с такава сила, че от него излетяха половин дузина чаши за шампанско. Полети трепна, когато от пода се разнесе звън на строшено стъкло.

— Казах на техника да погледне ритането — рече професор Силвестре. — Всички майстори в наше време са калпави. Хайде, Полети, да продължим тренировката.

Професорът сръчно забърка коктейл от няколко бутилки без етикет и го подаде на Полети.

Полети подуши предпазливо, намръщи се разсъдително и отсече:

— Джин и ангостура^[1], с жилка табаско^[2].

Без дума да рече, професорът забърка и му подаде друг коктейл.

— Водка, лимон, мляко — заяви Полети, — с капка естрагонов оцет^[3].

— Сигурен ли си? — попита професорът.

— Абсолютно — потвърди Полети.

— Пийни си тогава.

Полети вдигна коктейла, погледна Силвестре, подуши пак, намръщи се и го остави.

— Май предпочитам да не пия.

— Твърде добре — каза Силвестре. — Това, дето го помириса, случайно не е кисела жилка; беше си подобаващо количество арсеник.

Полети сконфузено се усмихна и забеляза, че върти крак като ученик. Спря кривенето и рече:

— Днес откачих. Дори не можеш да си представиш...

Един поглед на професора беше достатъчен да млъкне. Силвестре натисна друго копче на таблото. От стената изскочи диван и почти я отнесе с рязкото си спиране. Седнаха и двамата.

След кратка, но съдържателна пауза Силвестре рече:

— Марчело, досега си живееше животеца.

— Всеки си мисли така — обобщи Полети. — Имам предвид, че когато човек разглежда в нейната същност непредвидимата и необяснима природа на самия живот...

Професора не можеш го избудалка. Той продължи неумолимо:

— Още първия път имаше късмет да те изберат за Ловец и да ти се падне един слабоумник англичанин.

— Не беше слабоумен — възрази Полети. — Само малко отнесен.

— Беше ахмак — продължи Силвестре, — мечта на всеки Ловец. После беше Жертва, а определеният ти Ловец беше един деветнайсетгодишен младеж, поболял се от някаква нещастна любовна история. Убийството отново бе самата простота. Всъщност, подозирам, че бедното момче си търсеше социално приемливи средства за самоубийство.

— Нищо подобно — възрази Полети. — Малко невнимателен беше.

— На третия път беше Ловец и изтегли оня смехотворен немски барон, който не можеше да мисли за нищо друго, освен за коне.

— *Беше доста лесен* — прие Полети.

— Всички бяха лесни! — кресна Силвестре. — Колко дълго обаче ще продължи така? Чувал ли си някога за закона за компенсацията? Досега не си заставал пред подготвен противник! Колко още си въобразяваш, че може да продължи така? Вярваш ли наистина, че си в състояние да се справиш без мозък, бързо мислене, интуиция и интензивни упражнения?

— Слушай — сопна се Полети, — не съм чак толкова зле. В четвъртия Лов съм Жертва от близо двамайсет и четири часа и още

абсолютно нищо не е станало.

— Сигурно те дебнат — не отстъпваше Силвестре. — Вероятно Ловецът ти крои шапка, установява маршрутите на движението ти, чака най-добрата възможност да удари. А ти дори хал хабер си нямаш.

— Силно се съмнявам — сдържано и с достойнство отвърна Полети.

— Ами? Да видим как ще се справиш с идентифицирането.

Професор Силвестре натисна копче от таблото. Стаята потъна в мрак. Натисна друг бутон. Пет живи на вид фигури се появиха в дъното на стаята. В този тест четири от фигурите бяха безвредни, „ангели“ според Ловджийската терминология, заела доста надгробни изрази от легендарната Втора световна война. Едната беше манекен. Полети трябваше да идентифицира дегизирания убиец.

Полети старателно огледа фигурите. Облечени бяха като полицаи, стюардеса от швейцарските авиолинии, йезуитски свещеник, пиколо и йордански арабин. Бавно крачеха към кушетката и изчезнаха.

Силвестре включи осветлението и попита:

— Е? Кой беше Убиеца?

— Може ли да ги видя отново? — помоли Полети.

Силвестре поклати неумолимо глава:

— Вече ти дадох секунда в повече.

Марчело си разтърка челюстта и си разроши косата, после рече:

— Оня арабин не изглеждаше съвсем читав...

— Грешка — отрязва го Силвестре. Натисна бутона и изникна само йезуитския свещеник, някак си по-призрачен от запаленото осветление, но с ясни очертания.

— Гледай — рече Силвестре. — Йезуитът е очевидна измама. Носи „Й“-то на ордена си на гърдите и отдясно, и отляво — явно самоизобличение!

— Никога не съм обръщал много внимание на йезуитите — рече Полети, изправи се и раздрънка стотинките в джоба си.

— Рим гъмжи от тях — настави Силвестре.

— Тъкмо затова никога не съм ги забелязвал.

— Обаче тъкмо за туй *трябва* да ги забелязваш! — кресна Силвестре. — Фалшивият детайл в нещо банално е най-сигурният признак. — Тъжно поклати глава. — Когато бях в Лова, наистина обръщах внимание на тия работи. Нищо не убягваше от погледа ми.

— Нищо, освен оня банан-експлозив — вметна Полети.

— Верно — съгласи се Силвестре. — Оня нигериец научил за слабостта ми към тропически плодове.

— Мисля си, че си имал и няколко други злополуки — припомни му Полети.

— Въобще не ми пука — достойно заяви Силвестре. — Винаги съм имал късмет, а сега опитвам да науча другите да избягват собствените ми неудачи. Постигнах някои забележителни успехи. Но не смятам, че мога да те посоча сред тях, Марчело.

— Не, може би — безгрижно рече Полети.

— Изкара целия ми курс — продължи Силвестре. — Не си напълно лишен от вродени таланти. В теб има обаче нещо друго — някакво дълбоко равнодушие, което те прави неспособен да вложиш сърце и душа в най-благородното човешко занимание — убийството!

— Предполагам, че е така — рече Полети. — Просто не мога да си давам вид на заинтересован достатъчно дълго.

— Страхувам се, че имаш сериозен недъг на характера — строго произнесе професор Силвестре. — Какво ще излезе от теб, момчето ми?

— Предполагам, че ще умра — рече Марчело.

— Вероятно — съгласи се Силвестре. — По-важен обаче е въпросът как ще умреш. Дали ще е величаво, като камикадзе, или жалко, като сгачен натясно заек.

— Не виждам да има голяма разлика — отбеляза Полети.

— В *това* е цялата разлика! — кресна професорът. — Като не можеш да убиеш добре, поне трябва да умреш добре, иначе ще дискредитираш семейството си, приятелите си, Тактическото училище за Жертви на професор Силвестре. Помни лозунга ни: „Умри красиво, сякаш убиваш“.

— Ще се постарая да го запомня — обеща Полети, тъпчейки на място.

— Ех, момче, момче — въздъхна Силвестре, вдигна и положи стоманената си длан на рамото на Полети, — привидното ти равнодушие е само маска на дълбокия ти мазохизъм. Трябва да опиташ да се пребориш не само със смъртоносния Ловец отвън, но и с още по-смъртоносния съперник в собственото ти създание.

— Ще пробвам — рече Полети, опитвайки да потисне прозявката си. — Точно сега обаче имам среща...

— Добре, добре — съгласи се професорът. — Първо обаче да оправим сметката ми. С днес стават 300 000 лири. Ако можеш...

— Точно сега не мога — отвърна Полети, разтревожен, че стоманената ръка на професора лежи на два-три сантиметра от лявата му сънна артерия. — Утре, като отворят банките, първата ми грижа ще бъде да ги изтегля.

— Можеш да ми напишеш чек — предложи Силвестре.

— За съжаление нямам в себе си чекове.

— За щастие — отзова се професорът, — аз имам.

— Тъжно — рече Полети, — но не мога да напиша чек сега, понеже парите ми са в сейф.

Силвестре строго погледна необещаващия си ученик, сви рамене и махна стоманената ръка от врата на Полети.

— Добре — примири се той. — Утре, така ли?

— Давам ти честна дума — рече Полети.

— Да стиснем ръце — рече професорът, протягвайки стоманената ръка.

— Предпочитам да не го правим — въздържа се Полети.

Професорът се засмя и подаде нормалната си лява ръка. Полети се ръкува топло. Силвестре нервно дръпна ръка и погледна дланта си. В средата имаше капка кръв.

— Виждаш ли? — обади се Марчело и показа лъскавото шипче, прикрепено към дланта му. — Както изтъкна, фалшивите детайли в баналното. А ако бях топнал шипа в кураре^[4]...

Ухилен добродушно, той тръгна към изхода.

Силвестре седна и засмука набодената длан. Почувства съжаление: въпреки лекомислените шеги, Марчело Полети определено се беше запътил към гробищата. Но пък, припомни си професорът, за там са всички мъже; а пък той, професор Силвестре, вероятно щеше да отиде на сметището.

[1] Ангостура — кората на южноамериканско дърво с горчив вкус. — Бел.прев. ↑

[2] Табаско — лютив подправкова течност с основна съставка чушки чили; носи името на мексиканския щат Табаско. — Бел.прев. ↑

[3] Естрагон (фр. estragon) — вид ароматно градинско растение, използвано като подправка от римляните и арабите. При дестилация се получава етерично масло, което служи за производство на естрагонов оцет. Другото му наименование е тарос. — Бел.прев. ↑

[4] Кураре — отрова с парализиращо действие, с каквато южноамериканските индианци си мажат стрелите. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ОСМА

В балния салон „Борджия“ 8 римския „Хилтън“ Карълайн репетираше заедно с трупата на Рой Бел танцувалния номер за след убийството. Цареше пълна тишина, освен случайни възгласи като „Казах розов прожектор, безмозъчен некадърен идиот такъв, не бели светлини!“.

Мартин, Чет и Коул седяха на предния ред в набързо построеното театърче, пощипвайки дълбокомислено горната си устна. Можеха да разберат, че Карълайн не е Павлова^[1]. Онова, което ѝ липсваше като танцувални способности (доста значително), тя наваксваше с чисто женската си магнетичност (която беше повече от значителна). Трупата на Рой Бел професионално обрисуваше разнообразните страни на женското; за Карълайн не беше нужно да изобразява; тя беше Жената. Понякога ти прилича на жена-вампи, друг път — на Валкирия. Високото гъвкаво тяло като че бе неспособно да направи непохватно движение, а дългата ѝ руса коса падаше по раменете ѝ като смъртоносно сияйно знаме на обещанието.

— Не е голяма балерина — отбеляза Мартин, пощипвайки горната си устна, — ама е сто на сто Жена.

— Странно — кимна Чет. — Ту ти прилича на жена-вампи, ту на валкирия.

— Определено — додаде младият Коул, сваляйки пръсти от горната си устна. — А забелязахте ли, високото ѝ гъвкаво тяло като че не е способно да извърши тремаво движение, а дългата ѝ руса коса пада по раменете като сияйно смъртоносно знаме на обещанието?

— Я млък — викна Мартин, все така пощипвайки горната си устна. Насмалко сам да го каже, мразеше подчинените да му Взимат думата от устата. Реши да уволни Коул заедно с Чет. Мразеше умните момчета. Танцът свърши. Леко, прелестно запъхтяна, Карълайн слезе от сцената и тупна в креслото до Мартин.

Тримата мъже издадоха одобрителни звуци, като най-силният и най-ясният идваше от Мартин, предвид старшинството му.

— Монтирано ли е всичко в Колизеума за утре сутринта? — поинтересува се тя.

— Работи се — успокои я Мартин. — Осветлението, сцените, микрофоните с дистанционно управление, пет камери на линия и още две в резерва. Дори имаме специален тясно-лъчев пистолетен микрофон, за да хванем предсмъртния хрип на Жертвата.

— Звучи тип-топ — рече Карълайн. Замисли се за миг и менливото ѝ лице, преди миг подобно на жена-вамп или валкирия, заприлича на Диана, на неумолимата Девица ловджийка. — Да видим сега снимките на тоя Полети — пристъпи тя към работа.

Мартин ѝ даде купчина лъскави фотографии 8×10 на Полети, снимани по-рано, нариснати, проявени и прясно увеличени. Карълайн щателно изучи снимките. Внезапно попита:

— На колко години е тоя?

— Около четирийсет — обясни Мартин.

— Каква зодия?

— Близнаци — начаса отговори Чет.

— Звучи недостоверно — заяви Карълайн. — Особено с тези бръчки около очите.

— Май примижеше, докато го снимаше нашият човек — срамежливо се обади Коул.

— Бръчката си е бръчка — отсеке Карълайн. — Харесват ми обаче ръцете му. Забелязахте ли? Тесни в основата, широки към върха пръсти, освен левия безименен.

— Права си — каза Мартин. — Дори не обърнах внимание одеде.

— Предполагам, че не сте взели френологическия му портрет^[2].

— Ами, госпожице Карълайн — смотоледи Коул, — нямаше време.

— Какво значение има какви са му изпъкналостите по черепа? — учуди се Мартин. — Трябва само да го убиеш, Карълайн.

— Обичам да понаучавам нещичко за хората, които убивам — рече Карълайн. — Някак си е по-сладко.

Мартин раздражено поклати глава. Женска му работа; винаги търсят нещо лично. Реши да уволни Карълайн, щом вземе работата на Фортинбрас; после с лек ужас осъзна, че след десетото си убийство тя ще е в отлична позиция, за да го уволни *него* самия.

— Разбирам какво искаш да кажеш — рече Мартин и тутакси преобърна раздразнението си към нея в гняв към самия себе си. — По-сладко е, като знаеш, и ако съществуваше някаква възможност да вземем френологически портрет на Полети, Чет сигурно щеше да измисли начин.

Като че ли Карълайн се канеше да му отвърне язвително, ако се съдеше от извивката на устните ѝ; прекъсна я тъничък гласец от мъничкото мониторче, сгушено удобно в краката на Чет.

— Здравсти, здрасти — произнесе гласчето от монитора, — тук ПТС 3 в движение приблизително от юг-югозапад на запад по Виа Джулия. Чувате ли ме, Централен команден пункт, чувате ли ме?

— Да, чуваме те добре — рече Мартин. (Мразеше тесногръдата превзетост, почти колкото ненавиждаше и уравниловъчната непринуденост.)

— Мишената е на около единайсет-дванайсет метра в полезрението ми. Искате ли максимално приближение или да го нацеля в тоя обхват. Въпрос.

— *Да го нацели?* — завика Карълайн. — На кого си мисли тоя, че е Лова?

— Няма намерение да стреля — обясни Мартин. — Иска само да знае дали да снима от тоя обсег или да го даде в по-близък план. Не мога да ги търпя тия довчерашни командири на изстребители, пък Фортинбрас ги назначава на кило... — И превключи монитора. — Стой на това място, ПТС 3, и по никакъв начин, повтарям, *по никакъв начин* не приближавай. Покажи какво виждаш.

— Потвърдено — отвърна гласът от монитора с такава бързина, че почти можеше да се убодеш о рижото му мустаче.

Сивото лице от монитора стана бяло, после червено със зелени и тъмночервени линии. Накрая образът се изчисти и показа прелестна стара дама, вторачила сведен поглед (сериозен успех) в трима мустакати мъже със стиснати устни. Прозвуча италианска реч:

— Днес ви предлагаме поредната серия от изключителните, преплетени съдби на...

— Хей — извика Чет, — ПТС 3, я се размърдайте!

— Ау, сър — отзова се ПТС 3. — Извинете, сър. Малко объркване в честотата.

— Това извинение ли се явява? — заплашително попита Мартин.

— Не, сър. Просто обяснение. Ей сега, сър!

Екранът угасна, после отново се оживи. Сега ясно се виждаше как Марчело Полети върви по улицата. С увиснали рамене и отпусната походка.

— Всички белези на хронична депресия — веднага отбеляза Чет.

— Може просто да е уморен — предположи Карълайн, изучавайки образа на Полети.

— Изглежда идеалния тип Жертва — с хлапашки ентузиазъм рече Коул.

— Единствената идеална Жертва е мъртвата — студено вметна Карълайн. — Струва ми се, че е мързеливец.

— Хубаво ли е това? — попита с надежда Коул.

— Не, лошо — възрази Карълайн. — Мързеливите никога не можеш ги разбра какво се канят да предприемат. — Още няколко мига тя се взира в Полети. — Има и още нещо, освен мързела, депресията или умората. Не се крие, нито бяга или пък прави нещо друго, дето се предполага, че върши Жертвата. Просто си върви по многолюдната улица като съвършена мишена.

— Изглежда бая странно — съгласи се Мартин.

— Сигурен ли си, че е официално уведомен?

— Ще проверя — авторитетно рече Мартин. Щракна с пръсти; Чет нетърпеливо махна; Коул се втурна отзад, намери телефон и го включи.

Мартин набра Ловното министерство в Рим, опита се да говори разбираем английски сред потока от италиански и безпомощно се обърна към асистентите си.

— Ей, шефе — обади се Чет. — Взех еднонощен хипносънен курс по италиански, просто за всеки случай. Та ако искаш...

Мартин му подаде телефона. С безупречен флорентински акцент Чет провери и научи, че Б.27.38 Полети, Марчело, наистина е получил персонално официално известие за новия си статут на Жертва в Лова.

— Чудна работа — отбеляза Мартин. — Определено чудна. Къде ли отива сега?

— Вкъщи — рече Карълайн. — Какво си мислите — че цял ден ще обикаля улиците заради снимачните екипи?

Видяха как Полети влезе във входа. След което мониторът показва само затръшнатата врата.

Мартин натисна бутона за монитора.

— Добре, ПТС 3. Мишената е въвн от полезрение, така че можете да изключите. А можете ли да държите къщата е Мишената под наблюдение час-два, без да будите съмнение?

— Прието — отново запука гласът от монитора. — Предавам от задната седалка на един Фолксваген. Досега, доколкото знам, никой не е погледнал към мен.

— Добре замислено — рече Мартин. — Какъв е адресът на къщата? Хубаво, вземи го. Ще те освободим след час-два най-много. Остани в колата; ако сметнеш, че предизвикваш нечие съмнение, незабавно се махай. Разбрано?

— Прието — отвърна операторът.

— Ще се видим по-късно — рече Мартин.

— Край на връзката — отговори операторът.

Мартин натисна бутона и се обърна към Карълайн.

— Е, скъпа, намерихме човека, намерихме и къде живее. Сега е три и трийсет и четири след обяд плюс петдесет секунди. Утре заран трябва да го докараш в Колизеума. Не е много лесна работа. Мислиш ли, че ще успееш?

— Струва ми се, че мога — сладкогласно рече Карълайн. — *Ти* мислиш ли, че мога?

— Да — започна Мартин, погледна я и отбранително си щипна горната устна, — май *наистина* си мисля, че можеш... Карълайн, ти си се променила.

— Зная — призна Карълайн. — Може би под влияние на Рим, или защото ми е десето убийство, може би и заради двете. Може би е от нещо друго. Ще поддържахме връзка, момчета.

Тя се обърна и величествено излезе от танцувалния салон „Борджия“.

[1] Ана Павлова — балерина от близкото минало. — Бел.прев. ↑

[2] Френологията е учение за съществуване на пряка зависимост между психичните способности на човека и формата на черепа, създадено от австрийския лекар Ф. Й. Гал (1758–1828 г.). Днес се счита за опровергано по научен път. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА ДЕВЕТА

Апартаментът на Марчело Полети имаше лъскав, шикозен и неустановен вид като самия Полети. Мебелировката беше оскъдна, удобна, хармонична и приятна за окото — въпреки че, неопределена като собственика си, не принадлежеше към даден период или стил и беше със съмнителна стойност. Имаше три вътрешни стълби; едната водеше към терасата, друга към спалнята, а третата, без още да е намерила предназначение, свършваше до празна бяла стена. Коеето, за да подсили вече очертаната аналогия, също беше символично за личност като Полети.

Самият Полети се беше изтегнал върху изящната виненочервена кушетка. На гърдите си беше взел малка червено-синя майmunка играчка (с радиопредавател; батерии на зареждане; петгодишна гаранция; пере се; забава за цялото семейство!). Почесваше я разсеяно зад ухото и маймуноподобното мърдаше с уши и бръцолевеше. Спря да я чеше и започна упражнения за дълбоко дишане. Но след три гимнастически комплекса вдишване — издишване се отказа, защото, както от толкова други неща, получаваше замайване и леко му се повдигаше. Пък и знаеше, че може да диша напълно добре и просто така. В неговото положение дълбокото дишане беше наглост, понеже почиваше на илюзията за дължината на времето, в което дишаш.

Усмихна се слабо: беше измислил афоризъм или може би апофтегма^[1].

На стената срещу него бе вграден телевизор. До него имаше ниска масичка за кафе с шест книги, вестник, петнайсет комикса, бутилка уиски, две неизмити чаши, „Смит и Уесън“ с алуминиев обков (модел ХСВ 3, известен като Отмъстителя), зареден, но без ударник (все се канеше да го закачи). На масичката за кафе лежеше хитро еднозарядно деринджърче с обща дължина три сантиметра, идеално за скриване и порядъчно точно на разстояние до метър. До пистолетчето стояха още две пушкала със съмнителен произход и съмнителни качества. През югоизточния ъгъл на масата падаше на дипло

бронирана жилетка, последен модел, произведена преди две години от „Хайтри & Оулди“, жилеткопроизводители на Нейно Величество Кралицата. Жилетката тежеше осем кила и спираше всякакъв патрон, освен новия 9 милиметров магнум Суперпробивач, разработен миналата година от „Маршландс“ към Фидльровия двор, патронопроизводители на Негово Величество Краля. Суперпробивачът беше вече на стандартно въоръжение при всички Ловци.

Край жилетката имаше три смачкани цигарени пакета и полупълнен пакет „Режи“. И накрая, на масичката за кафе стоеше полуизпита чаша кафе.

Програмираният телевизор се включи сам. Беше време за Часът на международния Лов, програма, която човек просто трябва да следи, за да знае кой от кого и как е убит.

Днес предаваха от Далас, Тексас, град с повече Пиленца (както нежно наричаха там играчите) на глава от населението, отколкото който и да е друг метрополис в света. Тъкмо затуй Далас беше известен като Рай на Убийството, нещо като Мека за *afficianados*^[2] на насието.

Говорителят беше благ, приветлив на вид млад американец и говореше с оная смес от естествено дружелюбие и непринудена фамилиарност, която е толкова трудно да се симулира и е толкова лесно да те отврати.

— Здравсти, народе — започна той, — и специален поздрав на всички агресивни младежи и девойки, които ще станат Ловците и Жертвите на бъдещето. Имам специално обръщение към вас, чеда, защото се загрижих за нещо много важно. И тъй, без да четем конско, деца, искам само да ви напомня, че е морално неправилно да си убивате родителите, дори да имате свестни причини; и е противозаконно. Така че, говоря ви съвсем сериозно, чеда, *не го правете*. Идете при треньора си и той ще ви спретне двубой с някой на вашия ръст и тегло, като използвате сопа, мрежа или боздуган, в зависимост от възрастта ви и образователното ниво. Знаем, че не е като наистина; знаем, че много от вас, деца, си мислите, че няколко счупени кокала и мозъчно сътресение са доста безобидна работа. Чуйте ме, това е добър и честен спорт, помага да развиете здрави тела и бързи рефлексии, пък и наистина избива агресийките. Знаем, че много от вас, чеда, си мислите, че пушкалото или гранатата са единственото, дето си

струва; така е обаче само защото никога не сте се сетили за нищо друго. Нека само ви припомня — древните римски гладиатори използвали мрежа, пък никой не ги е смятал за мамини синчета; а рицарите от феодално време са въртели симпатични боздуганчета, но никой не им се е смял. К'во ще кажете, а чеда? Защо да не опитаеме?

— Иска ми се отново да съм дете — промърмори си Полети.

— Такова си — проговори гробовен глас откъм върха на второто стълбище. Полети не вдигна очи; можеше да е само Олга, която тихо слизаше от спалнята.

— ... ето и някои новини и кадри от Света на Лова — мрънкаше говорителят. — В Индия наскорошното масово възраждане на култа към Туги беше официално утвърдено от Външното министерство в Ню Делхи. Говорител на правителството днес каза...

— Марчело — проговори Олга.

Полети махна нетърпеливо с ръка. Екранът показваше кадри от Бомбай.

— ... че Туги, старовремската практика за удушване посредством копrien шарф или в случаи на крайна бедност, с памучен такъв...

— Марчело — промълви Олга, — съжалявам. — Беше слязла наполовина на стълбището, облегната плътно върху парапета за опора.

— ... е една от няколкото форми за убийство, вече достъпни за хората от всички обществени среди, които не нарушават изричната забрана в много от световните религии да се пролива кръв. Различни будистки групи от Бирма и Цейлон изразиха интерес към тази идея, която говорител от Кремъл обяви за, цитирам: „най-чиста казуистика“. Гледище, на което хвърля ръкавица говорителят на китайското народно правителство, цитиран от Ню Чайна Аджънси, който приветства шарфа на Туги (или Шалчето на Цин тао, както го нарече) като истински народно оръжие и...

— Марчело!

Полети се обърна неохотно и видя, че Олга беше стигнала края на стълбите. Подобна на Медуза, с разпилени по раменете черни коси на змиевидни къдрици; устата ѝ начервена в карминено, очертана в ъгълчетата в новия „питонов“ стил; а огромните ѝ обелискови очи размътени и потъмнели като безнадеждните очи на сгачен от ловен прожектор вълк, застрелян в червата.

— Марчело — говореше тя, — ще можеш ли някога да ми простиш?

— Разбира се — тутакси отвърна Полети и се обърна към телевизора.

— ... междувременно новоизбраният президент на Бразилия Жилберте откри Дял 2 на Световната олимпиада с тържествено изявление. Той каза на милионите, натъпкани на Централния стадион на Рио, че първичният емоционален катарзис, канализиран и направляван от Лова, засега не е икономически достъпен за всички; затова пък олимпийските гладиатори, които поднасят най-тънката и въздействаща форма на вторичен емоционален катарзис, са по джоба на всеки гражданин. По-нататък заяви, че присъствието на Игрите е дълг на всеки гражданин, който искрено желае да предотврати кръвопролитните войни от миналото. Думите му бяха посрещнати с почтителни аплодисменти. Днес първият двубой беше между Антонио Абруци, трикратен европейски шампион в дисциплината борба с топор свободен стил срещу популярния финландски левак Еесир Дрнги, победител в миналогодишните северноевропейски полуфинали. Като че ли неочакваното поражение изглеждаше неминуемо, когато...

— Принудена бях — промълви Олга. Коленете ѝ се огънаха и железната ѝ хватка о перилата омекна. — Съжалявам, Марчело — много, много съжалявам. — Перилата се изплъзнаха от впитата ѝ дясна ръка. Лявата ръка се отвори като от само себе си и от нея изпадна зловеща кафява бутилка със злокобна форма и очевидно намерение. Полети веднага го разпозна; беше бутилката, в която Олга държи приспивателните си... или където обикновено си ги държи, защото кафявото шишенце беше отворено и се търкаляше празно на пода.

Всекиму стана ясно, че Морфей е сключил фатален съюз с брат си Танатос.

— Взех свръхдоза приспивателни — рече Олга, в случай че Марчело не се сети. — Предполагам, предполагам... — Тук думите ѝ изневериха и злочестото момиче рухна на сиво-кафявия килим.

— ... докато в състезанието по сабя, Николай Групополис от Гърция отбеляза решителна победа, нанасяйки смъртоносен заден удар с отвесно острие на Едуар Конт-Куше от Франция, галантният му, но

явно по-слаб противник. В удушване средна категория Ким Сил Кул от Република Централна Корея нанесе изненадващо поражение на...

— Извинявай — обади се Полети, откъсвайки виновно поглед от екрана. — Какво каза — че имаш проблеми със спането?

— ... в клас в, класически дуостър нож, беше обявено равенство между Хуанито Рибера от Оахака, Мексико и Джулио Карери от Палермо, Сицилия, докато в...

— Казах — отвърна Олга със слаб, но отчетлив глас, — че взех свръхдоза приспивателни; *барбитурати*, за да съм по-точна.

— ... дисциплина хвърляне на граната, средна категория, Майкъл Бърнстейн, Оаха, Небраска, въпреки че бе с откъсната плешка, взриви противника си...

— И освен това — продължи Олга, — не съжалявам за нищо, освен за *теб*, Марчело, понеже ти ме докара дотук с безразличието си през последните дванайсет години, ти, ако нейде в коравосърдечната ти душа е останала частица съвест, ще се мъчиш в по-жестоки мъки, отколкото страдам сега, и някой ден ще осъзнаеш, че бездействието е изкривеният образ на действието, и пренебрежението е извратената форма на вниманието; и когато настане този ден...

— Олга — произнесе Полети.

— Да? — отзова се Олга с глас, не по-доловим от дихание на шайен-съгледвач.

— Онзи ден забравих да изпълня рецептата с приспивателните ти. Не ги купих.

Олга изящно се изправи на крака, намери цигарите на близката маса и запали. Всмукна дълбоко, духна дима към тавана и рече:

— Марчело, защо никога нищо не правиш за мен? Нали вчера мина през аптеката.

Полети сбърчи чело. Винаги се бе възхищавал на Олга, че не допуска никаква притеснителна ситуация да я притесни.

— ... в дисциплината бронирана кола един Астън Мартин Вулкан нанесе изключително прецизен — или изключително щастлив — първи удар на фаворита Мерцедес-Бенц челен сблъсък 32.

Олга отиде до вазата с изкуствени рози, които преподреди страхотно с няколко леки умели движения. Почти всичко правеше със стил, макар почти всичко да объркваше в крайна сметка.

— Марчело — рече тя с лек, игрив глас, какъвто пазеше за най-сериозните теми, — защо да не се оженим? Ще бъде толкова забавно — наистина ще бъде. Марчело.

— Още съм женен — отвърна Полети.

— А ако не беше?

— Тогава можехме да разгледаме въпроса по-реалистично — отзова се Полети с инстинктивната предпазливост, която човек придобива след дванайсет години с една и съща любовница.

Олга се усмихна тъжно и тръгна нагоре по стълбището към терасата. Преди върха се обърна и отбеляза:

— Не вярвам *още* да си женен. Разтрогването мина, нали, Марчело?

— За съжаление, не е — отвърна Полети с оня строг, пряк и мъжествен тон, който пазеше за най-сериозните си лъжи. — Човек не може да пришпорва току-така съответните служби за тези дела. Допускам, че никога няма да мине.

— Мина! Признай!

Марчело ѝ обърна гръб и се заигра с електрическата маймунка. Приличаше му на самия него.

Телевизионният екран показваше трети рунд от смъртоносен ръкопашен бой: шестима в отбор, спортни рапири, кожени ризници. Изглежда испанците надделяваха над германците.

Олга направи нова стъпка и стигна тежката керамична ваза, която бе турила там вчера. Видът ѝ, заедно с легналия самодоволен Полети я вбеси. „Животно! Свиня! Говедо!“ — изкрещя тя, вдигна вазата, залитна за миг под тежестта ѝ и я запрати надолу.

Полети не си даде труд да мръдне. Вазата се размина с главата му на три-четири сантиметра и се разби на пода. Бедната Олга, винаги пропускаше: мишените, истинската любов, съпрузите, купоните, официалните обеди, посещенията при аналитика, всичко, за което се сети човек. Д-р Хофхауер ѝ беше казал, че е екстремен мазохист, който опитва да компенсира саморазрушителните си изблици посредством изиграването на лъже-спонтанни садистични импулси, които със сигурност свръхразвитото ѝ желание да умре никога няма да ѝ позволи да извърши. Всичко беше, разбира се, много лошо. *Ала*, беше подчертал докторът, Полети е в още по-лоша форма (според това,

което тя бе разказала за него), понеже стремежът му към смъртта няма коригиращи садистични импулси, които да го удържат.

Часът на международния Лов свърши и телевизорът сам изключи. Полети, спокойният владеец на хипотетичната некомпенсирана воля за смърт, стана, изтупа керамичния прахоляк от косата си и тръгна към вратата.

— Къде отиваш? — обвинително запита Олга.

— Излизам — безобидно отговори Полети.

— Къде излизаш?

— Просто излизам.

— Вземи ме тогава с теб.

— Не мога — каза Полети. — Отивам в Ловния клуб. Пускат само удостоверени Ловци или Жертви.

— Пускат Всички!

— Не и в Салон-1 — възрази Полети. — Точно там отивам.

— Преди малко каза, че излизаш.

— Излизам — повтори Полети. — Но след като изляза, отивам в Ловния клуб.

— Свиня! — пропищя Олга.

— Грух-грух! — отвърна Полети и излезе.

[1] Апофтегма — кратко нравоучително изречение, сентенция. — Бел.ред. ↑

[2] Afficianados (исп.) — запаянковци, любители. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

— ПТС 1 до Централа. Чуваш ли ме, Централа, чуваш ли ме? Край.

— Чувам те високо и ясно — отговори Мартин. Той беше Централата. Кажи-речи първото, което направи след пристигането им в Рим, беше да организира Команден пункт. Нещо, което винаги бе искал — Команден пункт и той, под кодовото име „Централа“, да е командващият. Сега го получи; имаше радио и телевизионно оборудване за около 200 000 долара, сместено в едно ъгълче на танцувалния салон „Борджия“. Седеше пред оборудването с микрофон в едната и с цигара в другата ръка. Носеше и слушалки. Последното много му харесваше.

— Докладва ПТС 2. Само че нямам нищо за докладване.

— Продължавай наблюдението — строго нареди Мартин.

Балерините на Рой Бел, след като приключиха поредната репетиция, се разтакаваха по сцената, пиеха черно кафе и обсъждаха начините човек да предпази ноктите си от захабяване. Карълайн четеше книга за това как да отгледаме кокер шпаньол. В този миг тя остави книгата и се отправи към Командния пункт на Мартин.

— ПТС 3 се докладва.

— Докладва за, имаш предвид — поправи го Мартин.

— Извинете. ПТС 3 докладва, че няма нищо за докладване.

— Прието — кратко рече Мартин, смукна от цигарата, избърса си челото и си подръпна устната. Слушалките му притискаха ушите, ала нямаше да си ги махне заради подобна дреболия. Можеше да изтърпи болката; знаеше, че на други хора вероятно се е случвало да понасят още по-големи мъки.

— ПТС 4 предава... Виж, Мартин, какво ще кажеш да...

— Не *Мартин* — укоризнено отвърна Мартин. — В такава ситуация коректното обръщение е *Централа*. — Мартин тръсна раздражено глава. Беше Чет от ПТС 4, вероятно ядосан, че трябва да работи като Съгледвач, и при това като четвърти Съгледвач. Просто

така стана, както понякога се подреждат нещата. Във всеки случай Чет не биваше да се перчи с дванайсетгодишното им приятелство като използва малкото му име; не и след като Мартин беше обяснил на всички необходимостта от Единен радиокод в операция от този вид.

— Докладвай, ПТС 4 — изръмжа Мартин.

— Нищо, Централа — каза Чет. — ПТС 4 иска позволение за обедна почивка.

— Отхвърля се — отвърна Мартин.

— Виж, Централа, нямах време за закуска...

— Пък *имаше* време да наемеш Колизеума — натърти Мартин.

— Виж, обясних ти вече защо. Наистина нямах намерение да...

— **МОЛБАТА СЕ ОТХВЪРЛЯ** — кресна Мартин. И прибави по-меко: — Имам чувството, че нещо ще изскочи всеки момент. Не мога да се лиша от теб точно сега, ПТС 4, наистина не мога.

— Окей, тогава — отвърна ПТС 4 или Чет. — Продължавам наблюдението до второ нареждане. Толкова. Тоест край. Край на връзката.

Мартин конвулсивно стисна микрофона. Боже господи, как мразеше несериозността, лекомислието, безотговорността, неспазването на субординацията и всякакви подобни своеволия! Не беше осъзнал колко ги мрази чак до днес, когато най-последно му беше поверена самостоятелна Операция. Почти изпитваше нещо като съчувствие към господин Фортинбрас.

— Бре! Определено си докарал тук голямо оборудване — отбеляза Карълайн с глас, който показваше пълна липса на интерес.

— Взели сме каквото ни трябва — рече Мартин. — Не можеш да ръководиш Операция като тази с две тенекета и парче канап. — Направи опит да смукне небрежно от цигарата, но забеляза, че я беше угасил отпреди, когато конвулсивно бе сграбчил микрофона. Запали нова цигара и дръпна небрежно.

— Какво показва през цялото време онзи циферблат там вляво? — попита Карълайн.

Мартин нямаше и най-мижава представа, но отговори мигновено:

— Мулти-фазов реостатен компонент за променливо натоварване.

— Бре! — удиви се Карълайн. — Важно ли е?

Мартин се засмя строго и смукна цигарата небрежно.

— Важно? — рече той. — Цялото аварийно табло сигурно щеше да се разлети на парчета без М-ФРКПН. Затова предполагам, че може да се нарече важно.

— Защо да се разлети на парчета? — попита Карълайн.

— Ами най-вече заради резонансния коефициент на волтажното хранване по мрежата — отговори й Мартин. — Всъщност, един доста интересен феномен. Мога да ти го обясня подробно, ако те интересува.

— Няма нужда — спря го Карълайн.

Мартин кимна. Понякога имаше чувството, че може да завладее света.

— Тук ПТС 1! — гласът изпищя в слушалките му. — Мишената напуска дома си! Повтарям, Мишената...

— Разбрах вече — прекъсна го Мартин. — И не викай по микрофона, да ме оглушиш ли искаш?

— Извинявам се, Централа. Май съм изнервен след толкова часа чакане.

— Всичко е наред, други единици да са го прихванали?

— ПТС 4 докладва. Видях го.

— ПТС 3 докладва. Мишената още не е в полезрение.

— ПТС 2 докладва същото съобщение.

— Кое също съобщение? — изрева Мартин.

— Като от ПТС 3. Тоест, не виждам Мишената.

— Така е добре — прие Мартин. — ПТС 2 и 3, останете по места. ПТС 1, искам да...

— CQ, CQ, вика CQ — долетя висок ясен глас в слушалките на Мартин. Глас, който Мартин не беше чувал никога и веднага се усъмни в шпионаж, контрашпионаж и разни други неща.

— А? — отзова се той незабавно, ала уклончиво.

— Здравсти — произнесе гласът. — Тук е 32ZOZ4321, псевдоним Боб, тринайсетгодишен, излъчвам от Уелингтън, Нова Зеландия, възобновен „Хамарлунд“ ЗВВС21 с двайсет и пет метров учебен въздушен „Аркана“ на хранване с добавъчен „Дормайстер“ за теснолъчева страторефлексийна корекция и желая да говоря с някой от братството на радиолюбителите и по-специално такива от Кайро, Бухара, Мукден, с които да разменим честотни картички и клюки, как

ме чувате, защото напоследък имах проблем с „Дормайстера“, обаче мисля, че е само от слънчевите петна, край.

— Махай се от ефира! — измуча Мартин.

— Имам право на ефир, колкото и ти — отвърна с достойнство 32ZOZ4321.

— Ти си на платена честота на частна телевизия! — заяви Мартин. — Заглушаваш ме в особено важен момент, край.

Настана кратко мълчание. После 32ZOZ4321 се обади:

— Да бе! Господине, прав си! Моят ЗВВС21 е велика механика, само дето малко кривва от курса, но то е най-вече, защото не успях да му намеря оригинални части, така че да мога да го контролирам автоматично. Ужасно съжалявам, господине, ужасно съжалявам, край.

— Карай, и аз някога бях млад, чедо. А сега ще ми освободиш ли честотата, край.

— Веднага излизам. Ей, господине, надявам се, че няма да ме докладвате, мога да си изгубя разрешителното, край.

— Няма да те докладвам, стига веднага да се разкараш от ефира, край.

— Ей сега излизам и много благодаря, господине. Дали ще ми кажете как беше сигналът ми, край?

— Екстра, край — отвърна Мартин.

— Благодаря ви, сър. Край на връзката.

— Край на връзката — отговори Мартин.

— Край на връзката — мигновено се отзова ПТС 1.

— Не, не ти! — извика Мартин.

— Ама нали току-що казахте...

— Остави какво съм казал. Къде е Мишената?

— В ползрение е — отговори ПТС 1. — Движи се по Виа Кавур и точно стигна пресечката с Виа дей Фори Имперали. Спря и — по дяволите! Един автобус застана между мен и Мишената.

— ПТС 4 докладва — обади се Чет. — Виждам го. Още стои на ъгъла. Ръцете на Мишената са в джобовете и раменете му са увиснали. Сега гледа нагоре, гледа твърде съсредоточено...

— Към какво? — извика Мартин.

— Към някакъв облак — съобщи ПТС 4. — Единственото нещо нависоко.

— Защо ще гледа облака? — обърна се Мартин към Карълайн.

— Може би харесва облаци — предположи Карълайн.

— ПТС 3 докладва! Виждам го, Централа! Мишената се движи по улица с нечетливо име в посока север-северозапад и на запад, напречно на Траяновия форум, проектиран от Аполодор от Дамаск, който след хиляда и осемстотин години най-различни превратности е още в забележително добра форма.

— Моля, давай само нужната информация, ПТС 3 — сгълча го Мартин. — Начетеността ти обаче ми харесва.

— Докладва ПТС 3! Видях го! Името на улицата, което не се чете, е Виа Куатро Новембре. Мишената извърши спиране на около трийсет и шест метра южно от Санта Мария ди Лорето.

— Прието — отговори Мартин. Като се завъртя към огромната карта на Рим и на околностите му на стената, отбеляза пътя на Полети върху ацетатния слой. Прокара дебела черна линия по потвърдения маршрут и червен пунктир за възможното движение напред.

— Докладва ПТС 1. Виждам го. Още е спрял.

— Какво прави? — попита Мартин.

— Мисля, че си чеше носа — докладва ПТС 1.

— Трябва да си сигурен — настави Мартин.

— Докладва ПТС 2 за потвърждение на доклада на ПТС 1. Мишената, както се вижда от бинокъл Цайс 8x50 върху триножник, си чеше носа... Поправка. Мишената току-що приключи предходното действие.

— Докладва ПТС 2! Мишената отново върви, движейки се най-общо в северна посока по Виа Песина към кръстовището с Виа Салваторе Томази...

Мартин се обърна към картата, попогледна я, премигна и се обърна към микрофона.

— Не мога да намеря тези улици, ПТС 2. Повтори ги.

— Разбрано. Мишената се движи... Извинявам се, Централа, някой трябва да ми е дал грешен азбучник към картата. Последните улици, дето ти ги казах, са в Неапол. Не знам как е могло да стане така...

— Спокойно — обади се Мартин, — няма време за паникьосване. Продължавате ли да го следите?

— CQ, CQ, вика CQ, тук е 32ZOZ4321...

— Отново си се отклонил от курса — писна Мартин.

— Ужасно съжалявам — рече 32ZOZ4321. — Край на предаването.

— Докладва ПТС 4. Зави към Виа Бабуино.

— Как е стигнал дотам? — попита Мартин, след като направи справка с картата. — Крила ли са му поникнали?

— Поправка. Искам да кажа Виа Барберини.

— Прието... Но как е стигнал до *там*?

— Докладва ПТС 1. Мишената се качи при дребен, дебел и плешив мъж, който кара синя Алфа Ромео, модел XXV-1, със сгъваем покрив, тройно хромирани ауспуси и турбокомпресор Морисън-Чалмърс. Мишената и дребният пълен мъж изглежда са приятели или поне познати. Стигнаха до Пиаца ди Спаня, където Мишената слезе.

— Понякога трафикът е такъв хаос — промърмори Мартин, отбелязвайки новото местоположение на картата. В микрофона произнесе: — Какво направи дребният, дебел и плешив мъж след туй?

— Потегли в посока към Виа Венето.

— Вижда ли някой Мишената?

— Тук ПТС 2. Виждам го. Сега стои пред, всъщност малко вляво от Американ Експрес.

— Какво прави?

— Разглежда един плакат през прозореца. Плакатът рекламира екскурзия до Гърция, по-конкретно до Атина, Пирея, Хидра, Корфу, Лесбос и Крит.

— Гърция! — изпъшка Мартин. — Не може да ми свие такъв номер, не сме обсъждали подобно нещо, трябва да...

— Докладва ПТС 4! Мишената отново се движи. Измина няколко метра и сега седи на Испанското стълбище.

— Сигурен ли си? — тросна се Мартин.

— Напълно. Седи на седмото стъпало отдолу и гледа по нахален начин две руси момичета, които седят съответно на петото и на четвъртото стъпало.

— По-голям мошеник е, отколкото изглежда — заключи Мартин. — Вече никой не ходи на Испанското стълбище. Чудно дали не се опитва...

— Докладва ПТС 3! Мишената е в движение! Пресича Пиаца ди Спаня... Загубих го. Не, отново го виждам, намира се на Виа Маргута, около средата на пресечката, спира и завива към една сграда.

— Каква сграда? — изпищя Мартин.

— Ловният клуб — отговори ПТС 3. — Да го последвам ли вътре?

Карълайн наблюдаваше преследването на монитора. В този момент тя взе микрофона от ръцете на Мартин и обяви:

— До всички ПТС: останете по места. Ще го прихвана в Ловния клуб.

— Дали е умно? — обърна се към нея Мартин.

— Не, може би — отвърна Карълайн, — но пък ще бъде интересно.

— Виж какво, момиче — започна Мартин, — той е въоръжен и опасен.

— И е симпатичен — добави Карълайн. — Искам сама да разбера що за човек е тоя Полети.

— Господин Фортинбрас няма да одобри — настоя Мартин.

— Господин Фортинбрас никого не убива — рече Карълайн. — Аз убивам.

На което не можеше да се възрази. Мартин сви рамене, когато Карълайн тръгна. После се ухили и клюмна уморен на въртящия се стол. Трябваше да се оправя все с примадони и невежи; хора, дето не могат да организират нещата по-далеч от носа си. Сам трябва да прави всичко. И каква благодарност получава за това? Никаква! Само малко удовлетворение за добре свършена работа.

— До всички ПТС — оповести Мартин. — Следваме план „Бърза фурна“, повтарям план „Бърза фурна“. Край на връзката.

Отдръпна се от преподавателя, все още ухилен кисело, с угаснала цигара, увиснала в единия ъгъл на устата.

Балерините от трупата на Рой Бел вече си бяха тръгнали и широката танцувална зала беше опустяла. Преподавателят си жужеше тихо, после изпращя. Минаха няколко мига и от слушалката се разнесе позив:

— Тук 32ZOZ4321, обажда се CQ, псевдоним Боб, има ли някого?

В обширния танцувален салон беше тихо; цареше неизбежност и вечност, и нямаше никого там.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Римският Ловен клуб беше съразмерна сграда в неовенециански стил. Полети влезе, мина покрай общите салони и взе асансьора до третия етаж. Слезе и пристъпи към врата с надпис „Салон-1“ (САМО ЗА МЪЖЕ). Тук беше едно от малкото места в Рим, където човек може да отпочине, да попуши, да поговори, да прочете вестници, да обсъди ловуването и дори да поспи, без жена му да влети ненадейно. Освен това човек можеше винаги да *каже*, че е бил тук, независимо къде е ходил. В салона нямаше телефон и членовете смятаха лоялността за образец на всички добродетели.

Жените Ловци се оплакаха от мачисткото обособяване и недостъпност, така че Клубът им предостави собствен салон на първия етаж, означен като „Салон-2“ (САМО ЗА ЖЕНИ). Наистина той не ги удовлетвори напълно; но както бе казал Волтер, какво изобщо би задоволило една жена?

Полети се отпусна в едно кресло и отговори на поздравите на шест-седем приятели. Всички искаха да научат как върви Лова му. Полети съвсем честно им отвърна, че и идея си няма.

— Лошо — отбеляза Виторио ди Лука, прошарен миланец с осем убийства в своя актив.

— Може би — отвърна Полети. — Но още съм жив — изтъкна той.

— Така е — съгласи се Карло Савици, закръглен младеж, с когото Марчело ходеше на училище. — Но едва ли можеш да го смяташ за актив, нали?

— Предполагам, че не — съгласи се Марчело. — Нищо повече не мога да сторя.

— Можеш много нещо да направиш — изказа се един достолепен старец с прошарена черна коса и лице като силно оцавена кожа.

Полети и останалите млъкнаха. Възрастният мъж беше Джулио Помбело, единственият призьор с десетка, с който можеше в момента

да се похвали Рим. Човек е длъжен да показва уважение към един призьор с десетка, дори когато дрънка глупости, както обикновено правеше старият Помбело.

— Трябва да си организираш защитата — рече Помбело, замахвайки дефанзивно с дясна ръка. — Има много благонадеждни защиты, както има и множество благонадеждни ловни тактики. Разбира се, най-важна е селекцията: например, една Жертва да не избере ловна тактика, неразумно е и Ловецът да се готви за защита. Смяташ ли, че е така или погрешно схващам ситуацията?

Всички промърмориха, че думите на Маестрото (Помбело обичаше да го наричат Маестро) са на място, издават вещина, че са ефективни и определено по същество. Макар на всички да им се искаше Помбело да онемее на място или да го потърсят на телефона с молба спешно да замине за Корсика.

— Така-а, сведохме проблема до съставните му части — продължи Маестрото. — Ти, Марчело, си Жертва, затова ти е нужна защита. От просто по-просто. Остава само да решим коя от многото отлични защиты в наличност ще избереш.

— Не съм много по защитите — рече Полети. — Нито по атаките — додаде той, като помисли.

Маестрото не го чу, тъй като не чуваше ничии думи от Десетото убийство насам.

— Най-добър шанс ти дава използването на Концентрично-полевата дълбинна секвенция на Хартман — обяви той.

Всички бавно кимнаха. В интерес на истината, старецът поназнайваше нещичко за ловуването.

— Май не ми е много ясна — обади се Полети.

— Съвсем е лесна за разбиране — каза Маестрото. — Отпърво човек избира село със значителни размери, може и град. Трябва да си сигурен, че нито Ловецът, нито роднините му живеят там, понеже този фактор прави защитата неефективна. Не е толкова трудно да се намери неутрален град; изумително е, че всъщност шансовете са на твоя страна.

— Точно тъй — обади се Виторио. — Четох миналата седмица...

— И така — продължаваше Маестрото, — като намериш въпросния град, отиваш там и живееш седмица или месец, колкото е

нужно на Ловеца да разбере къде си. Тогава, веднъж като тръгне подир теб, го гръмваш между веждите. Съвсем простичко.

Всички кимнаха в знак на съгласие. Полети попита:

— Какво ще стане, ако Ловецът е маскиран добре и те намери първи или...

— О, виждам, че пропуснах ключовата част от Концентрично-полевата секвенция на Хартман — забеляза Маестрото и се засмя на собствената си разсеяност. — Ловецът *не може* да те намери пръв, колкото и хитроумна маскировка да има. Той *не може* да се промъкне. Щом влезе в града, той ти е в ръчичките.

— Защо? — учуди се Полети.

— Защото — обясни Маестрото — ти предварително си платил на всеки мъж, жена и дете в града да ти бъдат Съгледвачи и освен това си обещал премия на оня, който пръв мерне Ловеца. Просто, нали? Това е всичко.

Маестрото сияещ се облегна назад. Останалите промърмориха одобрително.

— Плащаш на всеки мъж, жена и дете? — повтори Полети. — Това изисква обаче значителна парична сума. Дори ако е селце с около хиляда жители...

— Предполагам, че са нужни няколко милиона лири, платени авансово. — Маестрото нетърпеливо размаха ръце. — Но какво е това срещу един живот?

— Съвсем нищо — бързо отговори Полети. — Само че нямам няколко милиона лири.

— Това е лошо — съгласи се Маестрото. — Секвенцията на Хартман, по мое мнение, е най-добрата цялостна защита.

— Може би ако получа някакъв кредит...

— Но човек не бива да се отчайва — ободри го Маестрото. — Май си спомням, че чух прекрасни неща за Статичната защита на Кар, макар самият аз да не съм я използвал никога.

— Четох за нея миналата седмица — намеси се Виторио. — При Статичната защита на Кар се запечатваш в стоманена стая, заедно с кислороден регенератор, втечнител на вода, обилен запас храна и свястно четиво. „Абъркромби & Фич“ продават пълно оборудване с осемсантиметрови супер усиленни стоманени стени, абсолютно гарантирани срещу взрив до един мегатон.

— Дали ще ми продадат на кредит? — запита Полети.

— Могат — рече Карло. — Но да те предупредя, че „Фортнъм & Мейсънс“ продават вече многостранен вибратор, абсолютно гарантиран да одруса вся и веех вътре в такъв сандък. — Въздъхна и потърка чело. — Ето какво се случи на нещастния ми братовчед Луиджи, при най-първата му защита.

Всички измърмориха колко съжаляват.

— Колкото до мен — обади се Маестрото, — никога не съм харесвал статичните защиты. Твърде са обездвижени, липсва им гъвкавост. Мой племенник обаче веднъж използва доста хитроумната Защита на откритостта.

— Не бях чувал за такава — каза Полети.

— Източна форма — обясни Маестрото. — Японците ѝ викат „Неуязвимост посредством външна Уязвимост“. Китайците я определят като „Сантиметърчето, дълго десет хиляди метра“. Вярвам, че има и индуско име, макар да не мога да си го спомня сега. — Всички чакаха. Най-сетне Маестрото продължи: — Както и да е, наименованията нямат значение. Същността на защитата, както ми обясни племенникът, е в откритостта. *Откритост!* — Всички кимнаха и се приведоха напред. — За защитата си племенникът ми нае няколко квадратни метра гола земя в Абрुците почти за нищо. В средата на земята разпъна палатка. От нея се виждаше на километри далеч във всички посоки. Нае и радар от един приятел и купи чифт зенитни оръдия от оръжеен магазин втора ръка. Дори не е плащал в брой за оръдията, просто ги размени за колата си. Мисля, че взе няколко прожектора отнякъде си и монтира всичко за два дни. Какво смяташ, а, Марчело?

— Звучи хитроумно — отговори замислено Полети. — Добре звучи.

— И аз тъй мисля — рече Маестрото. — За нещастие, както се оказа, Ловецът на племенника ми взел, че купил супер тунелокопач от „Арамко“, прокарал тунел под палатката на момчето и го взривил.

— Тъжно, много тъжно — отбеляза Виторио.

— Беше удар за цялото семейство — рече Маестрото. — И все пак основната идея наистина изглежда разумна. Виждаш ли, Марчело, ако спазиш същия принцип, но по-видоизменен, като наемеш, да кажем, равно гранитно поле, вместо пясъчно-варовикова пустош, и се

подсигуриш, като инсталираш сеизмографско оборудване, защитата може да проработи много добре. Е, разбира се, ще има някои кусури; старите противовъздушни зенитни оръдия наистина не са много ефективни срещу модерните ракети. Пък и винаги съществува възможност Ловецът да реши да купи я минохвъргачка, я танк, в който случай абсолютната отвореност на защитата също ще е неизгодна.

— Да — съгласи се Полети. — Освен това не мисля, че ще съумея да направя нужните приготовления навреме.

— Какво ще кажеш за засада? — предложи Виторио. — Зная няколко страхотни засади. Най-добрата изисква време и пари, разбира се...

— Нямам пари — повтори Полети и стана, — нито вероятно време. Но искам да ви благодаря на всички за изказаните предложения, особено на теб, Маестро.

— За нищо, за нищо — рече Маестрото. — А какво ще правиш?

— Нищо, нищичко — повтори Марчело. — В крайна сметка, човек трябва да остане верен на самия себе си.

— Марчело, ти си луд! — извика Виторио.

— Въобще не съм — отговори му Марчело, поспирайки на вратата. — Просто съм пасивен. Приятен следобед, господа.

Полети леко се поклони и излезе. Останалите млъкнаха за миг, вторачени един в друг с израз на нещо средно между смайване, раздражение и досада.

— Той е заразен от фаталното очарование на смъртта — заяви накрая Маестрото. — От опит познавам това типично римско състояние на духа, срещу което човек трябва да се съпротивлява с цялото си същество. Симптомите на заболяването — защото трябва да се определи като такова — са съвсем очевидни за опитното око; а именно, те са...

Всички слушаха с оцъкдени празни изражения. Виторио горещо желаше Великия старец да го блъсне кола, за предпочитане Кадилак, и да го вкарат в болница за година-две. Карло заспа с широко отворени очи; но дори в това състояние, продължаваше да промърморва „Аха, аха“ при всяко спиране на речта на Маестрото и да си подръпва от цигарата. Така и не разкри никога на никоя жива душа как бе усвоил да го прави.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

Карълайн вдигна лявата си ръка. На китката си носеше радиоприемник „Дик Трейси“ — семейна реликва, предавана от поколения Мередитовци. Все ѝ викаха, че може да си намери по-нов, по-малък и по-добър ръчен приемник с допълнителни екстри. На теория Карълайн се съгласяваше, но отказваше да се раздели с антиката. „Работи“ — изтъкваше тя, и във всеки случай изпитваше силна сантиментална привързаност.

— Мартин — изшептя Карълайн в приемника, — какво означава „Belleza di Adam“?

— Задръж, сега ще потърся обяснение — отвърна Мартин с едва доловим глас от мизерното приемниче.

Върна се почти веднага.

— Чет казва, че означава „Адамов козметичен салон“, същите, каквито имаме в Ню Йорк — рече той. — Казва, че всичко е в реда на нещата; Полети се бръсне тук през два дни, после хапва и пийва едно-друго в снекбара.

— Явно Чет знае много нещо — обади се Карълайн.

— Знае — съгласи се Мартин. — Всъщност, мнозина смятат, че знае твърде много... А защо питаш за тоя „Адамов салон“?

— Защото Полети е там сега — обясни Карълайн. — Стигнах до Ловния клуб тъкмо като излизаше и го проследих до „Адам“. Жените обаче не ги пускат в салони за мъжко разхубавяване, нали?

— Не пускат в бръснарницата. Но снекбарът е отворен за всички.

— Чудесно — рече Карълайн. — Ще ида в снекбара да му хвърля едно око.

— Наистина ли мислиш, че трябва? — попита Мартин. — Струва ми се, че може би не е абсолютно необходимо. Имаме някоя друга идея как да докараме тоя умник утре на Колизеума.

— Знам ги вашите идеи — рече Карълайн — и ако говорим откровенно, им нямам много доверие. Сама ще доведе Полети. Освен това, искам да го видя отблизо. Да се запознаем, ако е възможно.

— Защо? — учуди се Мартин.

— Защото по този начин е по-готино — отговори Карълайн. — Какво си мислиш, че съм някакъв патологичен убиец? Искам да *знам* кого убивам. Такъв е цивилизованият подход.

— Окей, скъпа, шоуто е твое. Само внимавай той пръв да не те разпознае и да те очисти. Играеш си с огъня, така да знаеш.

— Знам. Само че няма нищо друго, с което да е толкова забавно да си играеш.

Карълайн изключи ръчния радиоприемник „Дик Трейси“ и влезе в „Белеца ди Адам“. Покрай бръснарницата стигна до снекбара отзад. Веднага съзря Полети. Току-що реше приключил с яденето и се бе отпуснал на стола си с чаша кафе и комикс.

Карълайн седна на съседната маса и си поръча задушени водорасли по милански. Извади цигара, порови в чантичката за огънче и се обърна към Полети с притеснена усмивка.

— Явно съм си забравила кибрита — извинително каза тя.

— Келнерът ще ви донесе — отговори Полети, без да вдигне поглед. Кискаше се на комикса си и бързо прелистияше страниците да види какво става по-нататък, пък и не искаше да пропусне нещо.

Карълайн се намръщи. Намръщена изглеждаше възхитителна, както изглеждаше, каквото и да правеше. А красотата ѝ се пилееше заради мъж, който не вдигаше глава от комикса си. Тя въздъхна великолепно и забеляза, че всяка маса е снабдена с телефон с ясно обозначен номер. С Лукава усмивка (нещо, което ѝ се удаваше изключително добре) набра номера на Полети. Телефонът му продължително извъня, но Полети като че го беше забравил. Накрая той се обърна право към Карълайн и заяви:

— Казах ви, че келнерът ще ви донесе.

— Ами всъщност не звънях заради *кибрита* — отговори Карълайн, мило изчервена. — В действителност съм американка и искам да поговоря с италианец от мъжки пол.

Полети направи с ръце движение, което да покаже, че в този момент Рим е пълен с италианци от мъжки пол. И отново се зачете в комикса си.

— Казвам се Карълайн Мередит — лъчезарно заяви Карълайн.

— Е, и? — измърмори Полети, без да я погледне.

Карълайн не беше свикнала на подобен вид отношение, но очарователно прехапа устни и атакува:

— Свободен ли сте тази вечер? — попита тя.

— Очаквам тази вечер да съм мъртъв — отвърна Полети. Измъкна от джоба си карта, която ѝ подаде, пак, без да откъсва очи от комикса.

Картата обявяваше:

„Пазете се! Аз съм Жертва!“

Стандартно предупреждение, отпечатано на шест езика.

— Боже милостиви! — възкликна Карълайн с възхитителен глас. — Жертва, а си стоите на открито като всички останали! Много смело.

— Нищо друго не мога да сторя — отвърна Полети. — Нямам достатъчно пари да си подготвя защитата.

— Не можете ли да си продадеш мебелировката? — изказа предложение Карълайн.

— Взеха я — обясни Полети. — Не съм в състояние да си плащам вноските. — После обърна нова страница от комикса и се изхили.

— Божичко — чудеше се Карълайн, — просто *трябва* да има *някакъв* начин...

Думите ѝ пресече шумът от внезапно движение. Дребен мъж с мише лице влетя в снекбара, прекоси го, стигна до далечната стена и се обърна с разтреперани мустаци. Миг по-късно влезе втори мъж. Беше възвисок и мършав, с тясно лице с белези, загарът му бе с цвят на конски самар.

Носеше широкопола бяла шапка, черен шнур, вързан на врата, яке от еленова кожа, „Ливайс“, и каубойски ботуши. Носеше и два колта, затъкнати в смъкнатите на бедрата си кобури.

— Е, Блеки — рече мършавият с измамно мил глас, — май пак се срещнахме.

— Май така стана — отговори оня с мишето лице. Повечето от косъмчетата на мустаците му спряха да треперят, но страхът още се излъчваше през неприятните му черти.

— И май — продължи мършавият, — ще уредим тая дребна работа веднъж завинаги.

Карълайн, Полети и останалите клиенти незабавно потърсиха прикритие зад масите.

— Няма нищо за уреждане, Дюк — гласът на мишестия трепереше. — Ама наистина няма.

— Така ли е наистина? — отговори Дюк с мършавото лице, пак с измамна миловидност, толкова пресилена, че никого не можеше да измами. — Е, Блеки, може би двамата с теб имаме различни морални ценности. Аз съм толкова старомоден, че се засягам, дето през най-доброто ми пасбище минава железница и най-доброто ми момиче се задоми за меденоречив мустакат помияр от „Бостънски банкер“, а парите ми отидоха в нагласено фаро^[1]. Така е, Блеки, и възнамерявам да направя нещо по въпроса.

— Чакай сега! — изкреця отчаян Блеки. — Всичко мога да ти обясня!

— Спести си го — спря го Дюк. — А да те видим, бълзливце, шменти-капели такъв, суек!

— Дюк, моля те, даже не съм си взел оръжие!

— Май само мен ще гледаме — Дюк беше неумолим. Дясната му ръка се плъзна към кобура. В този момент барманът се съвзе и извика:

— Не, не, не трябва да го правиш, сър!

— Синко — обърна се Дюк към него с измамна благост, — съветвам те да си държиш дългия нос далеч от чуждите работи, иначе може някой разлютен гражданин да ти го откъсне.

— Нямам намерение да се меса в работите ви, сър — успокои го барманът. — Само исках да ви осведомя, че при тези условия убийството е незаконно.

— Виж какво, момко — рече високият непознат. — Аз съм Ловец с всички правомощия, а оня треперкащ плъх ей там, оня одран котарак, е Жертвата ми с всички правомощия. Доста време отиде, докато уредим тоя въпрос, ама имам всички законо-благовидни хартийки, така че най-любезно стой настрана от огъня.

— Сър, моля! — изписка барманът. — Не ви питам за вашия статут. Всеки с един поглед може да установи, че сте човек с абсолютно право да убива. Но за нещастие, при подобни условия са забранени *всички* убийства, било то законни или не.

— Добре ме прецака! — възмути се Дюк. — Първо не можеш да убиваш в църква, после не ти дават да убиваш в ресторант, сложиха и бръснарниците извън закона, а сега — *снекбаровете*. Ще се стигне дотам, че ще може човек просто да си стои вкъщи и да умре от старост.

— Мисля, че не е толкова зле — утеши го барманът.

— Може би не, сине, но натам върви. Май няма да има никакви възражения да гръмна тоя пор на задната улица?

— Ще го сметнем за чест, сър — прие барманът.

— Окей — сурово каза Дюк. — Блеки, имаш време за последно сбогом към Създателя, преди... Ей! Къде отиде Блеки?

— Излезе, докато говореше с бармана — обясни Полети.

— Тоя Блеки е доста чевръст, но пак ще го пипна — рече Дюк и щракна ядно с пръсти.

После се обърна и изхвърча през вратата. Всички в бара се върнаха по места. Полети се върна към четенето на комикса. Карълайн се върна към изучаването на Полети. Барманът се върна при двойните мартинита.

Телефонът на Полети иззвъня. Той махна към Карълайн с ръка тя да отговори. Зарадвана и горда, че е постигнала подобна степен на близост с тайнствената си Жертва, Карълайн вдигна слушалката.

— Ало? Момент, моля. — Извърна се към Полети. — За Марчело Полети. Ти ли си това?

Полети обърна последната страница на комикса и попита:

— Мъж или жена?

— Жена.

— Кажи й тогава, че току-що съм тръгнал.

— Съжалявам, той току-що е тръгнал — обясни Карълайн в слушалката. — Да, правилно, не е тук... Какво искате да кажете, че лъжа? Защо, по дяволите, да *лъжа* за подобно нещо? Какво? Как се казвам? Какво ми е името не ти влиза в работата. *Ти* как се каваш? Какво рече? На тебе същото, сестро, да ти се връща двойно и тройно! Чао! Какво? Да, той *наистина* тръгна, *наистина*.

Тя възмутена затвори слушалката и се обърна към Полети. Столът му беше празен.

— Къде отиде? — попита тя бармана.

— Току-що тръгна — отговори барманът.

[1] Фаро — вид игра на карти. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

Полети караше Буик Оливети XXV, който бе заел от щедрия племенник на приятеля на една сестра на приятел. Мразеше колата, защото беше в петнисто червен цвят като на обички, който Полети винаги асоциираше с тифозна треска. Все пак това беше единствената кола, която можеше да вземе в този момент.

На три километра извън Рим спря в бензиностанция. С господарски жест нареди на бензинджията да напълни резервоара, после отвори вратата и излезе.

Чу бясно свистене на спирачки, обърна се и видя Лотус в цвят мока да се носи към него. Полети застина на място, без да знае накъде да отскочи, дори да беше в състояние да го направи.

Лотусът описа около него съвършен завой на Имелман^[1] и спря. Отвътре излезе Карълайн и мускусният ѝ парфюм се разнесе сред миризмата на изгоряла гума.

— Здравсти — поздрави тя.

Можеше да парира подобно изказване по не един или два начина, ала Полети не се сети ни за един.

— Защо ме следваш? — чистосърдечно попита той. — Какво искаш?

Карълайн пристъпи по-близо и парфюмът ѝ погали като партианска медовина изопнатите сетива на Полети. Щом се окопити, Полети незабавно се намърда обратно в колата.

— Може ли само за две минутки? — помоли тя.

— Не.

— Една минутка?

— Закъснявам, нямам време — отговори Полети, докато плащаше на механика и запалваше колата.

— Слушай...

— Обади ми се следващата седмица — рече Полети.

— Ще е много късно — възрази Карълайн. — Дойдох в Рим да проведа изследване за сексуалното поведение на италианеца от мъжки

пол. Фирмата ми се интересува от всякакви необичайни аспекти...

— Тогава не ти трябва аз — прекъсна я Полети.

— ... но разбира се, ние много повече се интересуваме от всевъзможните *обичайни* аспекти — бързо каза Карълайн.

Полети се намръщи.

— В общата рамка на строго индивидуализираната специфика, разбира се — додаде Карълайн. — Затова ме интересуваш. Ще протече като телевизионно интервю в Колизеума. Ще ти задам въпроси...

— Точно аз? — учуди се Полети.

Карълайн кимна.

— Като че каза, че ще е изследване.

— Казах, че ще е *индивидуално* изследване — обясни Карълайн.
— Търсене в дълбочина, профилен подход вместо повърхностен анализ.

Полети премигна един-два пъти.

— Не разбирам защо точно от мен искаш интервю.

Карълайн се усмихна и се полуобърна настрани. Дълбоко в гласа ѝ и се таеше свенливост.

— Защото ми харесваш — отговори тя. — В теб има нещо — някаква неуловима слабост, мамеща крехкост...

Полети кимна с разбиране и се усмихна. Карълайн се пресегна към вратата. Полети даде газ и отпраши.

[1] Немски летец ас от Втората световна война. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

Полети караше на север по стария прибрежен път към Чивитавекия, покрай безконечната редица кипариси отдясно и скалистия бряг отляво. Настроението на Полети можеше да се установи по факта, че беше натиснал газта на Буика Оливети XXV до дупка и не възнамеряваше да спре, пред каквото и да е препятствие, мърдащо или неподвижно. Тъй като бракмата не можеше да вдигне повече от двеста километра, поведението му беше трогателно, но не по-малко искрено заради това.

Стигна до широка ивица на брега, затворена с телена ограда. Имаше врата с надпис: Н. С. Н. З. (Независимо сдружение на наблюдаващия залеза). Пазачът отвори широко портала, показвайки прекомерна, чак иронична почитателност. Полети кимна отсечено и влезе.

Натисна спирачките пред малка сглобяема барака. Край нея се издигаше трибуна, позапълнена с тела на средна възраст, принадлежност на хора от разни полове. Зад терасата беше морето, а точно на ръба на водата — огненочервеният пръстен на залязващото слънце. Полети си погледна часовника. Шест и четиресет и три. Влезе в барачката.

Вътре беше съдружникът му, Джино, който, седнал до масата, проверяваше колонка от цифри.

— Колко са този път? — попита Полети.

— Четиринайсет хиляди двеста трийсет и три платили клиенти — отговори Джино. — Също пет ченгета, двавет и три бой скаути и шест племенници на Виторио, всички на свободен вход.

— Трябва да кажем на Виторио да спре тая работа — отбеляза Марчело. — Не съм в този бизнес, защото много ми харесва... — Той седна на съгъваемо столче. — Само четиринайсет хиляди? Едва колкото за наема на трибуната.

— Не е като едно време — съгласи се Джино. — Спомням си, когато...

— Мина то — прекъсна го Полети. — Провери ли всички за оръжие?

— Разбира се — кимна Джино. — Не ми се иска да те надупчат докато бачкаш.

— Нито пък на мен — рече Полети, зареял мрачно поглед в пространството.

Настъпи кратка неловка пауза. Джино я наруши пръв.

— Стана шест и четиридесет и седем, Марчело.

— Така ли? — отговори рязко Полети.

— Скоро трябва да излизаш. Имаш по-малко от пет минути. Как си?

Полети не можа да намери думи да изрази разположение на духа си вместо това се опули тъпо.

— Знам, знам — утеши го Джино. — Обикновено така се чувстваш тук, особено преди да излезеш. Трябва обаче да внимаваш с подобни нежелателни тъжни чувства, ей? Преглътни това.

И подаде на Полети чаша вода и малко червено хапче. От дългия си опит Полети знаеше, че това е „Изюзиум“, ново лекарство, предназначено да изолира и да енергизира така наречения „сърдечен“ фактор в човешката психика.

— Не го искам — рече Полети, но го глътна. После покорно изпи и хапчето „Гнея-На“ на тигрово райе от тъмночервени и бели ивици, скорошна модификация на харизматичния стимулатор, развита от „А. Дж. Фарбен“. После беше ред на малкия сферообразен „Дхармаоид“, сливащо-възприемащо-сродяващо — цялостен фактор, развит в „Лаборатории Хайдарабад“, после внимателно синхронизираната капкоподобна златиста ампула „Лакримол“ и накрая — вълчеглаво оформената капсула „Хипербендекс“, последният енергиен енерджайзър.

— Как се чувстваш сега? — попита Джино.

— Ще се оправя — рече Полети. Той сви устни и погледна часовника си. Щом разнородните съставки му подействаха, той скочи от столчето и отиде до тоалетката с грим в единия ъгъл на барачката. Свали деловия костюм, навлече проста бяла вискозна плащаница, увиси на врата си имитация на слънцето на маите върху пластина, имитация на пиринч, а върху черната си коса нахлупи къдрава руса перука.

— Как изглеждам? — извика Марчело.

— Страхотно, Марчело, изглеждаш страхотно — похвали го Джино. — Честна дума, никога не си изглеждал по-страхотно, отколкото сега.

— Вярно? — попита Марчело.

— Кълна се във всичко свято — заяви Джино, както всеки път. После погледна към часовника си. — По-малко от минута! Излизай и им покажи, Марчело!

— Мисля, че тази вечер ще съм неотразим — заключи Марчело и величествено се понесе към вратата. Джино го изгледа и усети присвиване под лъжичката. Знаеше, че засвидетелства истинска колегиалност и си даде сметка също, че в скоро време го чака лош пристъп на дрисък.

Полети излезе бомбастично и застана очи в очи с публиката си. Погледът му беше спокоен, стъпката — бавна. Зад и около него сладките трели на „О, соле мио“ се топяха в замрелия в очакване въздух.

Наблизо имаше скършена изсъхнала тръстика, на която нямаше кацнала птичка^[1]. Точно до него — червен амвон, от който Полети проповядваше. Изправен пред публиката, докато наместваше микрофона, Полети декламираше: „Днес в заника на този ден, подобен и неподобен на други дни, върху крехката кора на смъртността, обвити в нея пътуваме през буреносните води на вечността, и мислим си все туй...“

Публиката се изпъна в очакване. Полети съзря усмихнатата Карълайн на първия ред. Попремигна и продължи.

— Последните лъчи от вечно новото слънце — нареждаше Полети, — до нас дошли от сто четиридесет и девет милиона и петстотин хиляди километра. Какво следва оттук? Разстояние божествено и алогично, неумолимо и още илюзорно; нима не ще се върне нашият татко пак при нас?

— Ще се върне! — изкрещяха няколко хиляди гласа.

— А когато се завърне — Полети тъжно се усмихна, — ще бъдем ли тук да се греем на животворящия му блясък?

— Кой може наистина да каже как ще бъде? — мигновено отговори публиката.

— Кой, наистина? — отговори Полети на отговора им. — Все пак утеха да намерим в туй, че скъпият ни татко фактически не е изчезнал; и в този час лети по своя път към Лос Анджелис.

Слънцето се потопи във вълните на океана. Мнозина от публиката крещяха, освен неколцина, обсъждащи различните страни на учението за соларното псевдосливане. Дори Карълайн изглеждаше развълнувана. Самият Полети се беше просълзил, достигайки до заключителната част на словото си, която произнесе изцяло на димотически гръцки.

Вече беше паднал пълен мрак. Сред смес от аплодисменти и ругатни Полети напусна сцената.

В тъмнината го хвана нечия ръка. Беше Карълайн, оставила на воля сълзите си.

— Марчело, беше прекрасно! — възкликна тя.

— Мисля, че беше добре — все още разхълцан, отговори Полети, — ако харесваш залезите.

— А ти не ги ли харесваш?

— Не кой знае колко — уточни Полети. — Просто така се случи, че съм в бизнеса по залезите.

— Ти плачеше! — посочи тя.

— Реакция, предизвикана от хапчета — обясни Полети. Изтри си очите. — Бързо ще премине. При тази работа човек трябва да постигне съпреживяване, което е трудно, когато нищо не изпитваш. Разбира се, това е бизнес.

— Как върви бизнесът със залезите? — поинтересува се Карълайн.

— Беше много по-добре — отвърна Полети. — Но в наше време... — Той спря и я погледна. — А защо питаш? Интервю ли правиш или просто от любопитство?

— О, по малко и от двете, предполагам.

— Още ли искаш да проведеш онова интервю? — внезапно попита Полети.

— Да, естествено.

— Добре тогава — рече Полети. — Ще стане. Срещу съответния хонорар, разбира се.

— Да кажем, триста долара — предложи Карълайн.

Полети нищо не каза и тръгна към бараката. Карълайн го последва и подвикна: „Петстотин?“.

Полети не спря. С нотки на отчаяние в гласа Карълайн предложи хиляда долара. Полети спря.

— Колко ще продължи? — попита той.

— Час, най-много два.

— Кога?

— Утре сутринта, в десет часа, в Колизеума.

— Добре — съгласи се Полети. — Струва ми се, че съм свободен. А аванса?

Смаяна, Карълайн отвори чантичката си, извади нова-новеничка банкнота от петстотин долара и му я подаде. Полети свали перуката и отвори малка кесийка в подплатата. Прибра банкнотата вътре, дръпна ципа и рече:

— Благодаря. До скоро.

И невъзмутимо влезе в барачката.

[1] Игра на думи: един от видовете тръстика на английски е „sedge“, а „sedge bird“ означава крайбрежно шаварче. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

Полети се преоблече в обичайните си дрехи и поседна за десетина минути, разглеждайки показалеца на дясната си ръка. Никога преди не беше забелязвал, че е цели два сантиметра по-дълъг от безименния. Откритието на тази асиметрия, която в друго време навярно би го забавлявала, сега само го ядоса. А гневът на свой ред го депресира и предизвика в съзнанието му видения с дигитални гилотини, нащърбени секири, змиевидни ятагани, окървавени бръснарски ножчета...

Той буйно тръсна глава, стегна се и глътна силна доза „Инфрадек“ — лекарство, предназначено да премахва наркотичните реакции. За секунди отново беше в стария си депресиран аз. Значително ободрен от него, той напусна барачката в настроение, балансиращо на ръба на самообладанието.

Отвън в полуздрача нещо или някой го дръпна за ръкава. Светкавично бързите рефлексии на Полети сработиха и той се завъртя в Дефанзивен маньовър 3, част 1. И едновременно с това дясната му ръка се плъзна като африканска усойница, за да сграбчи револвера в кобура. За нещастие, имаше лошия късмет да стъпи върху кипарисово коренище. Ръката му пропусна мишената с близо 1,6 сантиметра и само дето успя да си разпори сакото, когато се строполи на земята.

Значи това беше, помисли си Полети. Миг невнимание и най-сетне дългоочакваната смърт идва — невероятно! Агонизиращ, безпомощно проснат върху безстрастната пръст, Полети осъзна, че никакви приготовления за смъртта не са възможни. Смъртта има твърде голям опит да пипне човек, когато няма защита, да проникне във възгледите му и да смачка фасона му.

Единственото, което му остава, е да умре с достойнство. Затова Полети изтри тресчицата от устните си, задържа недостойното оригване и се усмихна с иронично равнодушие.

— О, боже! — възкликна Карълайн. — Не съм искала да те стряскам. Удари ли се?

— Наранено е само самоуважението ми — заяви Полети, стана и изтупа дрехите си. — Не биваше да скачаш така на една Жертва; можех да те убия.

— Предполагам, че щях да съм мъртва — съгласи се Карълайн, — ако беше извадил оръжие, без да падаш. Май си доста непохватен, а?

— Само като загубя равновесие — заяви с достойнство Полети. — Ще ми кажеш ли защо киснеш тук?

— Малко трудно е за обяснение — отговори Карълайн.

— Разбирам — усмихна се цинично Полети.

— Не, не е това, дето си го мислиш.

— То се знае — засмя се още по-цинично Полети.

— Просто искам да поговорим.

Полети кимна насмешливо и се засмя съвсем цинично; после, тъй като ненавиждаше крайностите в поведението, сви съвсем леко рамене и произнесе с делови глас:

— Добре де, не ми пука, да поговорим.

Заедно пресякоха ниската крайбрежна ивица до морето между наветрените и подветрените скали, покрай нацърбения сребрист полумесец на плажа. Цареше полумрак; зад тях небето на изток беше индигово, като огромна възморава синина на нежния бял корем на рая. В западна посока угасващите цветове на потъналото слънчево зарево невъзвратно се бяха просмукали в неумолимите вълни на Тиренско море. И на фона на нахлуващата от юг тъмнина вече трепкаше немощният блясък на звездите.

— О, какви прекрасни звезди — възкликна Карълайн с необичайна стеснителност в гласа. — Особено оная чудната там вляво.

— У Цефей — обясни Полети. — Всъщност е двойна звезда, главната звезда е от спектрален клас В, което съответства на температура на повърхността от около петнайсет хиляди градуса.

— Не знаех — рече Карълайн, присядайки на дребнозърнестия пясък.

— Двойничето на У Цефей — продължи Полети, — има повърхностна температура само от шест хиляди градуса, плюс-минус няколко градуса. — Полети седна до нея.

— Някак си е тъжно — рече Карълайн.

— Да, някак си, предполагам — отвърна Полети. Чувстваше се обхванат от странно лекомислие. Навярно защото звездата, която поверително идентифицира като U Цефей в действителност беше Бета Персей, позната и като Алгол, Дяволската звезда, чието сенчесто въздействие върху някои темпераменти е твърде добре познато, за да бъде обсъждано тук.

— Звездите са хубави — обобща Карълайн. Изказване, което Полети обикновено би сметнал за баналност, и което сега му прозвуча мило.

— Да, предполагам, че са хубави — съгласи се той. — Искам да кажа, че е хубаво да ги виждаш там горе всяка нощ.

— Да — потвърди Карълайн. — Хубаво е.

— Наистина е хубаво — съгласи се Полети. Но внезапно си върна самообладанието и заяви: — Слушай, не сме дошли тук да обменяме мнения за звездите. За какво искаше да говорим?

Най-напред Карълайн не отвърна. Гледаше замислено морето. Дълъг русоляв кичур беше паднал напреко на бузата ѝ, омекотявайки и очертавайки изящната линия на лицето ѝ. Тя унесено загреба шепа пясък и я остави да изтече между дългите ѝ, тънки пръсти; а Полети, колкото и да беше язвителен, усети пристъп на чувство, трепнало в недрата на съществуването му. И още по-абсурдно, оказа се, че си спомня сламената къщурка на хълмовете на Перуджия с пълничката сивокоса жена, застанала до обвитата в лози врата с гледжосана кана в ръка. Само веднъж беше зървал подобна на скъпата майчина фигура, на една пощенска картичка, изпратена му от Виторио. Навремето не му беше направило впечатление, но сега...

Карълайн се обърна към него. Огромните ѝ виолетови очи отразяваха последния розов отблясък на заревото. Полети потрепери, макар температурата на морското равнище да беше около двайсет и пет градуса и откъм юг да подухваше зноен бриз със скорост осем километра в час.

— Искам да те опозная — простиичко рече Карълайн.

— Мен? — Полети успя да се засмее. — Аз съм от съвсем обикновения тип мъже и вода съвсем обикновен живот.

— Искам да ми разкажеш — настоя Карълайн.

— Наистина няма какво да се разказва — рече Полети; но се чу, че говори за детството и за първите си хлапашки експерименти в

убиването и секса; първото причастие и дните на първата младост; сляпото увлечение по спокойната и оптимистична Лидия — увлечение, превърнато от сватбата във въпиеща досада; запознаването и последвалата връзка с Олга, за чиято нервна необузданост научи твърде късно, че се дължи повече на вродена неустойчивост, отколкото на горещ темперамент.

Карълайн веднага осъзна, че опитът бе поръсил Полети само с горчивата пепел от удоволствието, което е истинската причина за разочарованието. Доста радости, които на младини ти изглеждат единствени и недостижими, след като ги получиш, се оказват безкрайно досадна поредица от повторения. След мрачното прозрение той се беше омотал в цивилизованото сиво наметало на скуката, за което някои казват, че е само обратната страна на шарената дрешка на оптимизма. Тъжна работа, помисли си тя; но със сигурност не е безвъзвратно.

— Това е, и то е всичко — завърши Полети с отбранителен тон. Даде си сметка, че се беше разбъбрил заради луната. Но и сурово си припомни, че нямаше значение и че не го е грижа какво си мисли Карълайн за него.

Карълайн не каза нищо. Гледаше го със загадъчно лице, скрито в гъстия мрак, и само бледият нимб от светлината на звездите очертаваше косата ѝ. Почти незабележимо тя се наведе по-близо към него и прекрасно изваяното и тяло и незримото ѝ лице му се сториха някак си архетипно древни, сякаш вече не бяха индивидуални. Може би беше голяма красавица; но мракът я правеше още по-прекрасна във въображението на Полети.

Той се размърда неспокойно. Припомни си, че хората без илюзии, колкото и да са преживели, често пъти са особено податливи на романтични митове. Той запали цигара и предложи:

— Хайде да тръгваме. Сигурно можем да отидем някъде да пийнем.

Деловият тон имаше за цел да унищожи магията. Не успя, защото Алгол още блестеше на южното небе. С малко по-висок глас от шепота на прибоя Карълайн рече:

— Марчело, мисля, че те обичам.

— Не ставай смешна — сръза я Полети, опитвайки да заглуши предусещания екстаз с показно раздражение.

— Обичам те — повтори тя.

— Да забравим — рече Полети. — Много приятна плажна сценка, но да не се отнасяме много-много.

— Значи и те ме обичаш?

— Няма значение — рече Полети. — Сега-засега не мога да кажа почти нищо, но ми се струва, че да — поне за момента. Карълайн, любовта е чудесна игра, която започва прекрасно и свършва със сватба.

— Толкова ли е лошо?

— Ако съдя по моя опит, да, много лошо — отбеляза Полети. — Бракът убива любовта. Никога няма да се ожения за теб, Карълайн. Никога за никого няма да се ожения отново. Цялата брачна институция ми изглежда фарс, пародия на човешки взаимоотношения, лош номер с огледала, абсурден капан, който сам си залагаш...

— Защо са нужни толкова думи? — попита го Карълайн.

— По природа съм словоохотлив — обясни Полети. Внезапно му се стори съвсем естествено да прегърне Карълайн. — Обичам те много — каза ѝ той. — Обожавам те, напук на всичките ми инстинкти.

Той я целуна, първо нежно, после с нарастваща страст. Усети, че наистина я обича, което го изненада, зарадва и натъжи. Защото любовта, както знаеше, е отклонение, форма на временно умопомрачение, краткотрайно състояние на самовнушение.

Любовта е състояние, което умният мъж благоразумно избягва. Полети обаче никога не се бе смятал за умен, а най-малко предпазливостта му беше достойнство. Беше обаче безсрамно самоснизходителен — което само по себе си е възможна форма на мъдрост. Или поне така се надяваше.

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

Над Колизеума цареше дълбока нощ; черна и неумолима нощ, прилепнала като водорасло о дребния камък, чиято внушителна цялост се накъсваше единствено от няколко амфитеатрални или дъгообразни прожектори, осветяващи пространството по-ярко от ден.

По-долу, върху равната, напоена със стара кръв пясъчна арена, половин дузина оператори стояха край камерите си. На специален подиум вляво от средата балерините от трупата на Рой Бел почиваха след последната репетиция и говореха за начините да си предпази човек косата от цъфтеж. Недалеч в автобус, пълен с контролни прибори, Мартин правеше окончателна проверка на гледните ъгли на камерите. Беше оставил танцувалния салон „Борджия“ и се беше преместил тук, в новия си Команден пункт. Между зъбите беше захапал тънка черна цигара. От време на време вдигаше ръка и изтриваше сълзящите си очи.

Чет седеше зад него до малката масичка. Фактът, че нареждаше пасианс, показваше страхотното нервно напрежение, на което беше подложен.

Коул седеше досами гърба на Чет. Фактът, че дремеше притеснен на стола си, показваше страхотното нервно напрежение, на което беше подложен.

Ненадейно Коул се събуди, разтри сълзящите си очи и рече:

— Къде е тя? Защо не докладва?

— Спокойно, момче — обади се Мартин, без да погледне към него. Фактът, че маниакално препроверяваше всички операторски ъгли може би за стотен път, показваше, че дори той не е имунизиран срещу тревогите на другите по-нискостоящи.

— Вече трябваше да е докладвала! — кипеше Коул. — Предполагате ли, че?...

— Нищо не предполагам — сръза го Мартин и нареди на Камера 3 да се оттегли назад с шест-седем сантиметра.

— Черна десетка на червено вале — посочи Коул на Чет.

— Що си пъхаш носа в чуждите работи? — кротко му се сопна Чет, все пак с дълбоко загатване на ярост.

— Спокойно, момчета — меко се намеси Мартин. Вроденият лидер инстинктивно усеща точния момент за произнасяне на успокояващи думи вместо гневна заповед. После изнервено изкрещя на Камера 1 да се наклони надолу с един и три четвърти градуса.

— Вече трябваше да е докладвала! — повтори Коул. — Не се е обаждала откак пристигна на плажа на Н. С. Н. 3. Преди цели шест-седем часа! Не е отговаряла на обаждания! Всичко може да е станало, всичко ви казвам! Предполагате ли, че?...

— Я се овладей! — рече студено Мартин.

— Съжалявам — отвърна Коул, захлупи побледнялото си лице в разтрепераните си ръце и разтри възпалени очи. — От напрежението, от чакането е... Добре съм. Всичко ще е наред, веднъж да започнем.

— Така е, момче — успокой го Мартин. — Чакането на всички ни се отрази. — И изрева в микрофона: — Задръж този наклон, Камера 1, и мръдни на три сантиметра назад; по дяволите, *говедо!*

— Червена двойка на черна тройка — посочи Коул на Чет.

Чет не отговори. Беше решил да убие Коул веднага щом издейства уволнението на Мартин. Беше решил да убие и господин Фортинбрас, и Карълайн, а така също и доведения си брат в Канзас сити, Мисури, който винаги го поздравяваше с жизнерадостното: „Какво става, как е имиджмейкърът?“. Също и...

Вратата на автобуса се отвори и вътре влезе Карълайн.

— Здравсти, народе — бодро поздрави тя.

— Здравей, чедо — привидно нехайно отвърна Мартин. — Как мина?

— По мед и масло — отвърна Карълайн. — Хванах го на местоработата му, после си побъбрихме и той се съгласи за интервю утре заран.

— Някакви проблеми? — мило се поинтересува Чет.

— Ник'ви. Нави се без голямо убеждаване, гледа на цялата работа съвсем делово. Петстотин в аванс, петстотин на сутринта преди началото на интервюто.

— Чудно, страхотно, добре — оцени Мартин. — А какво прави след това? Минаха пет часа, откакто трябваше да се обадиш и, естествено, се обезпокоихме за теб.

— Ами — започна Карълайн, — тръгнах да си вървя, но реших, че може би ще измъкна още нещо. Така че се върнах да ходим на кръчма, после отидохме на оня прелестен плаж, говорихме и гледахме звездите.

— Хубаво — усмихна се Мартин с нервен тик в ъгъла на лявото око. — Значи му взе мярката, а?

— Той е чудесен мъж — замечтано промълви Карълайн. — Разбираш ли, дванайсет години се мъчил да си разтрогне брака и през цялото време живял с оная, побърканата Олга, а сега, когато най-последно получил развод, не иска да се ожени за Олга.

— Интересно — вметна Мартин.

— Всъщност, той въобще не иска да се жени — рече Карълайн. — Дори за мен.

Чет така ненадейно подскочи на стола, че прекатури картите.

— Ей — извика той, — каква е тая работа?

— Предполагам, че можеш да го наречеш нещо като любов — отвърна Карълайн.

— К'во, любов? — изумя Чет. — Договорът ти изрично забранява да се влюбваш в когото и да било по време на Десетото убийство и освен това изрично забранява да се влюбваш в Жертвата.

— Любовта е съществувала дълго преди договорите — хладно отбеляза Карълайн.

— Договорите — злобно натърти Мартин — са юридически много по-действени. Виж какво, скъпа, нали няма да дезертираш?

— Не мисля — рече Карълайн. — Той каза, че също ме обича... Ако обаче поискам да се ожени за мен, май ще предпочете да умре.

— Браво! — окуражи я Мартин. — Запомни го, чедо, става ли?

— Не се каня да го забравям — хладно рече Карълайн. — Ама вие предполагате ли, че?...

— Аз нищо не предполагам — прекъсна я Мартин. — Вижте, айде всички да дремнем, та да сме свежи и бодри утре за убийството. А? Айде!

Целокупно подкрепиха идеята. Мартин даде нареждания и дългообразните прожектори бавно угаснаха. Операторите и балерините си тръгнаха. Останали последни, Мартин, Чет, Коул и Карълайн се качиха в наетия Роудрънър XXV на Мартин и запрашиха към хотела.

Над Колизеума лежеше черна непрогледна нощ, пронизвана от случайните проблясвания сред облаците на изгърбения рог на луната. Тишината се оцеждаше от древните камъни, а усещането за неминуема смърт се кълбеше като невидими миазми от просмукания с кръв пясък.

Полети излезе откъм тунелите. Лицето му беше сурово и гневно. Зад него се показва Джино.

— Е? — попита Полети.

— Ясно — рече Джино. — Тя е Ловецът. Няма никакво съмнение.

— Няма, разбира се. Бях сигурен, още като тръгна след мен на плажа. Чухме само потвърждението. Страхотно убийство с куп реклами — типично американски стил!

— Чух, че така го правят сега и горе в Милано — рече Джино. — И разбира се, немските Ловци, особено тези в Рур...

— Знаеш ли какво ми разправяше тя снощи? — попита Полети. — Каза ми, че ме обича. А през цялото време е крояла планове да ме затрие.

— Женското лукавство е пословично — въздъхна Джино. — Какво ѝ отговори?

— То се знае, казах ѝ, че я обичам — рече Полети.

— Случайно, да не би да я...

Полети дълбоко се замисли. После заяви:

— Странно, но тя наистина е много чаровна. Прекрасно възпитано момиче, доста свенливо за някои неща.

— Убила е деветима мъже — напомни му Джино.

— Не можеш да я обвиняваш за това — възрази Марчело. — Просто мода на времето.

— Може и да си прав — съгласи се Джино. — Какво ще правиш, Марчело?

— Ще извърша контра убийство, точно както планирах — рече Полети. — Единственият важен въпрос е дали Виторио е успял да уреди някаква реклама навреме.

— Ти не му даде кой знае какви сведения — отбеляза Джино.

— Нищо не можех да му кажа — рече Полети. — Все пак трябва да съумее да докара един-двама спонсори.

— Вероятно ще уреди нещо — съгласи се Джино. — Ами, Марчело, ако тя заподозре, че си загреял? Зад гърба си има огромна

организация, пари, власт... Може би трябва да я убиеш при първа възможност, без да ѝ даваш такава.

Полети извади от джоба на самото си револвер, провери пълнителя и го прибра.

— Не се тревожи — успокой той Джино, — тя ще дойде в барачката в девет на заранта за репетиция. Звучи ли ти това като подозрение от нейна или от моя страна?

— Не знам — рече Джино. — Знам обаче, че женското лукавство е пословично.

— Вече ми го каза. Същото е и мъжкото лукавство... Ще мине точно както възнамерявах. Само ми се ще да не беше чак толкова чаровна.

— Точно женските чарове ни излагат на лукавството им — измрънка Джино.

— Сигурно — съгласи се Полети. — Във всеки случай, връщам се в барачката. Трябва да поспя. Ти проверяваш дали Виторио пък е проверил всичко.

— Става — рече Джино. — Лека нощ, Марчело — и късмет!

— Лека нощ — пожела му Марчело.

Разделиха се. Марчело се качи в колата и подкара към плажа, а Джино отиде до най-близкото денонощно кафе.

Сега най-после Колизеумът опустя. Луната избледня и тъмнината обгърна всичко. Падна лека мъглица, като че неясни фигури се носеха над вампирясалите пясъци, подобно на призраци на отдавна мъртви гладиатори. Над празните трибуни подухна бриз и сякаш долетя гласът на отдавна мъртвия император, шептящ „Довърши го!“. А далеч през мъглата на изток се забелязваше първото просветване на изгрева.

Започваше нов несигурен ден.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

Марчело спеше дълбоко и непробудно в сглобяемата барачка. Не чу тихото проскърцване на пантите, когато някой предпазливо откряна вратата. Нито видя дългото, чудновато дуло, което се провря през полуотворената врата.

Дулото фиксира главата му. Чу се леко съскане и от него излезе почти незабележим облак газ. Сънят на Полети незабавно стана още по-дълбок.

След няколко секунди Карълайн влезе в бараката. Докосна леко Полети по рамото, после го разтърси. Полети не помръдна. Карълайн отиде до вратата и махна с ръка. После се върна обратно и седна на леглото до Полети.

Барачката се разлюля и разтресе, после легна рязко на една страна, така че Карълайн трябваше да задържи Полети да не падне на пода. След малко движението спря.

Полети продължаваше да спи. Карълайн отиде до вратата и я отвори. Можеше да види как край тях преминават римските улици. Щеше да е зловеццо усещане, ако не знаеше, че барачката заедно с Полети и нея самата беше привързана към шасито на един камион, който Мартин караше към Колизеума. Беше точно осем и четиридесет и шест. Карълайн претършува барачката, погрижи се за някои дреболии и отново седна до Полети.

След около половин час Полети се размърда, разтърка очи и седна.

— Колко е часът? — попита той Карълайн.

— Девет и дващсет и две — отговори му тя.

— Боя се, че се успах — извини се Марчело.

— Няма значение.

— Имаме ли още време за репетицията? — попита Полети.

— Сигурна съм, че ще се оправим и без нея — успокои го Карълайн. Лицето ѝ беше каменно, а гласът — тих и безизразен. После се обърна и започна да се гримира в огледалцето на малка пудриера.

Полети се прозя и се протегна към телефона си. Тогава забеляза, че жицата е прекъсната. Карълайн го наблюдаваше в огледалцето на пудриерата. Полети се протегна, явно без да се тревожи, и се пресегна за сакото си на близкия стол. Извади цигари и кибрит и потупа горния джоб. Пистолетът му липсваше.

Запалвайки цигара. Полети изпрати на Карълайн предана усмивка. Без да получи отговор, той легна обратно, дръпна дълбоко от цигарата, после се преобърна и намери електронната си маймунка на пода. Заигра се с нея, сетне бързо се измъкна от леглото и се облече в спортна риза и панталон. Отново си легна в леглото и взе маймунката.

Карълайн въобще не се беше обърнала към него. Гледаше го от огледалцето на пудриерата.

Полети отново се протегна.

— Знаеш ли какво си помислих току-що? — заговори той. — Чудех се защо да не заминем двамата някъде — само ти и аз. Можем прекрасно да си живеем заедно, Карълайн. Можем дори да се оженим, ако смяташ, че е абсолютно необходимо.

Карълайн затвори пудриерата и се обърна с лице към него. В ръка държеше пудриерата, с пръст върху задната ѝ панта. Несъмнено е оръжие, реши Полети. В наше време е трудно да намериш нещо, което да не е оръжие.

— Не те ли интересува предложението ми? — попита Полети.

— Лъжите ти не ме забавляват — заяви Карълайн.

Полети кимна, докато си играеше с електронната маймунка.

— Може да си права — рече той. — Толкова много съм лъгал и хитрувал цял живот. Не от любов към лъжата, мога да те уверя; все поради обстоятелствата. Но искам да съм откровен с теб, Карълайн. Мога да бъда честен. Може би дори бих могъл да докажа искреността си.

— Твърде късно е — поклати глава Карълайн.

— Не още — рече Полети. — Имам приятели, които могат да гарантират за характера ми. Например — и той вдигна електронната маймунка, — запозна ли се с Томазо?

— Точно такива поръчители на характера ти прилягат — рече Карълайн.

— Томазо е много честно животинче — рече Полети. Остави играчката на пода и я обърна с лице към Карълайн. Електронната

маймунка подскочи към нея и опита да се покатери по крака ѝ.

— Не ме интересува — рече Карълайн.

— Не си справедлива. Виж колко е любвеобилен. Мисля, че му харесваш; Томазо е много придирчив при избора на приятели.

Карълайн се усмихна с видимо усилие, после вдигна маймунката и я настана в скута си.

— Почеша го — предложи Полети. — Може и да го потупаш по носа. Много обича.

Карълайн се вгледа в животинчето. После предпазливо го потупа по носа.

Изведнъж електронната играчка спря да се движи. В същото време в гърдите на приятеля на Марчело зейна отвор и откри широкото дуло на скрит вътре револвер.

— Знаеше ли за това? — попита Карълайн.

— Разбира се — отговори Полети. — Както знаех и за теб — че си ми Ловец.

Карълайн се втренчи в него с угаснала усмивка.

— Револверът е доказателство за искреността ми — рече Полети. — Доказателство, че искам да живея с теб... че не искам да те убивам.

Карълайн прехапа устни. Лицето ѝ замръзна, а ръката ѝ се впи в револвера от електронната маймунка.

Точно в този миг стените на бараката се разтресоха силно и бавно се издигнаха нагоре.

Карълайн дори не си даде труд да обърне внимание на необичайната гледка. Настойчивият ѝ поглед не се отклони от лицето на Полети, който от своя страна наблюдаваше с очевидна радост как стените се вдигат сантиметър по сантиметър, откривайки линията на развалините наоколо.

— Прелестно, Карълайн — възкликна той. — Направо възхитително!

Горната част на колибата беше изцяло свалена. Зарейл поглед в небесата, Полети можа да види как стените ѝ, опасани с едножичен магнитопроводник „Найлорекс“, бидоха отнесени надалеч в посока юг-югозапад до един хеликоптер, оцветен в червено, бяло и бежово — цветовете на UUU Телеплекс Ампуърк. А наоколо му се възправиха гъстите трибуни на Колизеума.

Камерите се навряха в тях, направлявани отдолу от мъже с бейзболни шапки. Около главата на Марчело се мандахерцаха микрофони като чепка сюрреалистични банани. Балерините от трупата на Рой Бел получиха сигнал за готовност. Премигваха червени светлинки като злостни еднооки циклопи, долиташе и гласът на Мартин, който ревеше заповеди на такъв технически жаргон, че само Чет можеше да го разбере и да ги препредаде, на когото трябва.

Полети наблюдаваше тоя спектакъл в спектакъла с нещо твърде прилично на недоверие, макар да не беше далеч и от възможността да повярва. Обърна се към Карълайн и безгрижно попита:

— Ще кажа ли няколко думи в микрофона?

Карълайн му хвърли млечно-обсидианов поглед.

— Само едно нещо трябва да направиш — да умреш! — Сега беше насочила оръжие към него. Беше pistolетът на Полети, измъкнат от джоба му в бараката.

Оркестърът (Загребската филхармония беше специално поканена по този случай) избухна в грациозно злокобно пасо добле. Балерините на Рой Бел спряха да обсъждат лаковете за коса и се хвърлиха в мелодичния страховит *danse du ventre*^[1]. Камерите се плъзгаха напред-назад на дългите си мотовили като полудели гигантски богомолки.

Просветнаха нови сигнали. От позицията си зад изронената арка един сътрудник в униформа изкара масичка с чайник и чаша чай, истински, освен готовата пара, извиваща се демонстративно от чашата. На излизане сервитьорът почти се сблъска със стройна, чернокоса, елегантна млада дама с огромни блестящи черни очи като на сгачен от ловен прожектор вълк.

— Типична шизофренна параноя със склонност към убийство и котешки изпълнения — промърмори сервитьорът, без въобще да се сеща, че жената беше Олга, а диагнозата му съдържаше повече правдивост, отколкото поезия, повече истина, отколкото остроумие.

— Чай! — забеляза Полети, когато келнерът приближи. — Трябва ли да пия?

— Тя пие — изшептя сервитьорът. — Ти само си стоиш и умираш кротко, и не се прави на много умен. — Завъртя се на пети и се оттегли; носеше истински дух на професионалист и мразеше лекомисленото поведение.

— Страхотният чай на Анкъл Мин! — изкрещяха високоговорителите от различни страни на Колизеума. — Да, дами и господа, страхотният чай на Анкъл Мин е единственият чай, който ви боготвори заради вас самите, единственият чай, който с радост ще се венчае за вас и ще нарои куп торбички за чай, стига да позволите на Анкъл Мин да...

Полети се засмя с удоволствие. Никога не беше чувал баш тая реклама, която миналата година спечели тройния искрометен орден на Рекламен съвет ООД за благоприличие, вкус, хумор, оригиналност и ред други достойнства.

— Какво е толкова смешно, Полети? — изсъска Карълайн като смъртоносно петниста пепелянка от централно Борнео.

— Всичко е смешно — отвърна Полети. — Казах ти, че те обичам, че искам да се ожена за теб; ти ми отказваш, като ме убиваш. Не е ли смешно?

— Не — рече Карълайн. — Не, ако наистина искаш.

— Разбира се, че го искам — настоя Полети. — Но нека да не заставам на пътя ти.

— ... и от, дълбините на своята измъчена, безнадеждна любов невероятният чай на Анкъл Мин те зове: „Изпий ме, господин купувачо, изпий ме, изпий ме!“ — завършиха високоговорителите. Съобщението бе последвано от магнетофонен запис на замирането на смаяната публика, после от няколко боязливи ръкопляскания, записани на магнетофонната лента, и накрая — от записа на смайващите овации на публиката.

— Двоен залп и щракваш! — викна Мартин.

— Десет секунди до начало — преведе Чет. — Девет, осем, седем...

Карълайн бе застинала като статуя, освен треморите от напрежението, които пробягваха по дясната ѝ ръка и придаваха на здраво стиснатия револвер едва видима вибрация.

— ... шест, пет, четири...

Полети изпълняваше ролята си с лекота и усмивката на лицето му показваше колко го развеселява чудатата и все пак напълно човешка пиеса, в която непонятно как се беше оказал главният актьор. (Усмивката откриваше и чувство за несвойствена търпеливост, вродено

чувство за собственост и патетично сухожилие от телешко месо между третия и четвъртия му кучешки зъб.)

— ... три, две, едно, огън!

Карълайн потрепера с цялото си същество пред страхотната необратимост на мига. Тя бавно вдигна пистолета, боязливо, като лунатик, събуден насред кошмар. Насочи дулото към главата на Полети, прицелвайки се два сантиметра и половина над веждите. Инстинктивно освободи предпазителя на спусъка.

— Лента! Лента! — изпищя Мартин.

— Огън! Огън! — изпищя Чет в превод.

— Снимай! — изрева Мартин.

— Стреляй! — изрева Чет в превод.

Но нищо не трепна в картината на убийството. Напрежението на момента беше неопишимо. Впечатлителният млад Коул падна в несвяст; Чет беше застигнат от временна (но не и безболезнена) парализа на десния бицепс, трицепса и страничните разгъвачи; дори Мартин, колкото и кален професионалист да беше, усети парене дълбоко в гърлото — несъмнен знак за начало на киселини в стомаха.

Режисьорите и операторите чакаха; трупата на Рой Бел и Загребската филхармония чакаха; публиката по цял свят чакаше, освен пренебрежимо малкото зрители, които бяха отскочили в кухнята за бира. Чакаше Полети; а Карълайн, разкъсвана от нерешителност и съсипана от двоумение, сама се чакаше да стреля.

Трудно е да се прецени колко дълго можеше да продължи така; ненадейно в неизчислимото уравнение нахлу нов непредсказуем елемент. Изпод арката изтича Олга, прелетя покрай нервния екип от техници, строени край дюшемето на бараката и дръпна револвера от ръката на Карълайн.

— Така значи, Марчело — рече Олга, — отново те пипнах с друга жена!

Нямаше отговор за подобно психиатрично изказване, което бе белязано, както бива често пъти при твърденията на лудите, с клеймото на свръхестествена истина.

— Олга! — извика Полети в напразна надежда да обясни необяснимото.

— След дванайсет години чакане — крещеше Олга — да ми причиниш *това*! — И прицели пистолета в точка приблизително на

два сантиметра и половина над веждите на Полети.

— Моля те, Олга, не стреляй! — умоляваше я Полети. — Ако го направиш, за теб ще стане по-зле. Можем да поговорим разумно...

— Днес вече си поговорих *разумно* — с Лидия! — заяви Олга. — Бившата ти жена смята, че разтрогването на брака ти е станало, и то не днес, не вчера, а преди *три дни*!

— Знам, знам — забъбри Полети. — Мога всичко да ти обясня...

— Обясни тогава ей това! — кресна Олга и натисна спусъка.

Дулото изтрещя с убийствена убедителност. Олга изумена ахна, хвана се с несигурна ръка някъде около сърцето, огледа с недоверие кръвта по пръстите си и се строполи, мъртва като птеродактил в музейна витрина.

— Трудно ще е да се обясни — призна Полети.

Карълайн седна на леглото и се хвана за главата. Коул се свести от припадъка и си помисли с гордост:

— Я, наистина припаднах.

Мускулите отпуснаха Чет и той превключи на заредения филм „Голямото шоу на 1999-та“ с участието на Ле Мар де Вил, Роджър Роджър и Ласи. Мартин отиде до дюшемето на барачката, обхвана всичко с поглед и попита:

— Какво става тук?

Приближи се един полицаи и попита с недоумение:

— Моля, кой е Ловецът?

— Аз — каза Карълайн и извади личната си карта, но не вдигна поглед.

— А Жертвата?

— Аз — каза Полети и също подаде картата си.

— Значи мъртвата жена не е в Лова?

— Не — потвърди Полети.

— Защо, в такъв случай, сте я убили?

— Аз ли? Никого не съм убивал — заяви Полети. Наведе се и си прибра пистолета. — Виж — подкани той полицаия и му показа малък отвор точно над петлето.

— Нищо съществено не виждам — рече полицаият.

— Тая дупчица е истинското дуло на пистолета — обясни Полети. — Стреля назад, нали разбираш? Мое собствено изобретение; сам го конструирах.

Карълайн скочи и зяпна Полети.

— Животно такава! — разпени се тя. — Знаел си, че ще открадна оръжието от сакото! Даде ми го, така че сама да се убия!

— Само ако беше направила опит да убиеш мен — изтъкна Полети.

— Празни думи! — побесня Карълайн. — Как да ти вярвам на приказките?

— По-късно ще обсъдим въпроса — успокои я Полети. — Любов моя, всичко има просто обяснение...

— Което — грубо го прекъсна полицаят, — първо трябва да дадеш на мен, преди да баламосваш младата дама с лъжливите си палячовщини. — И галантно се усмихна на Карълайн, която му се намръщи в отговор.

— Първо да уведомя щаба — рече полицаят, включвайки подвижната станция на колана си — и се надявам да получа някакъв отговор.

Нито едно от тия очаквания не се сбъдна обаче; защото полицаят се видя ненадейно и безнадеждно зает в опити да поддържа някаква слаба видимост на ред.

Най-напред дойдоха туристите, няколко хиляди, от които разкъсаха кордона отвън на Колизеума, всички до един решени да разберат какво става и да щракнат по една снимка. След тях, издрапали сред туристите, дойдоха адвокатите, няколко дузини, от които бяха се озовали чудодейно на място и които заплашваха със съдебно дело Полети, Карълайн, UUU Телеплекс Ампуърк, Мартин, Чет, балерините от трупата на Рой Бел, Коул, римската полиция и други неуточнени страни. Накрая дойдоха и шестима чиновници от Международен Лов; те искаха Карълайн и Полети незабавно да бъдат задържани под арест по предварително обвинение в незаконно непредумишлено убийство на външен човек.

— Добре, добре — рече изнемогващият под това бреме полицай, — най-напред най-важното. Ще арестувам горепосочения Ловец и горепосочената негова Жертва... Къде са?

— Точно тук стояха преди малко — услуги Коул и додаде: — Знаете ли, преди малко верно припаднах.

— Къде са сега обаче? — попита полицаят. — Защо никой не ги наглежда? Бързо, завардете всички изходи! Не може да са отишли

надалече!

— Защо да не могат да идат надалеч? — учуди се Коул.

— Не ме предизвиквай! — изрева полицаят. — Скоро ще разберем дали са могли да отидат надалеч!

В скоро време — макар и недостатъчно скоро — той разбра.

[1] Danse du ventre (фр.) — ориенталски танц с извивки в ханша, кючек. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

Управлявано от вещите ръце на Карълайн, хеликоптерчето, зарязано доскоро в едно ъгълче на огромния стадион, близо до Траяновата арка, се издигна високо над Рим. Сиво-жълтият овал на Колизеума се загуби от погледа. Гъстите криви улички на Вечния град водеха към предградията, после към селата и накрая — в открито поле.

— Великолепна си! — заяви Полети. — През цялото време си го планирала, така ли?

— Разбира се — потвърди Карълайн. — Изглеждаше разумна предпазна мярка, в случай че казваш истината.

— Скъпа моя, не мога да намеря думи колко ти се възхищавам — призна Полети. — Измъкна ни от смъртта и от съдебните дела, високо в небето, в пустошта, далеч от електрически самобръсначки и хладилници...

Полети погледна надолу и отбеляза, че са над гола побеляла пустиня, към чиято лунноподобна повърхност хеликоптерът беше започнал да се спуска.

— Кажи, съкровище — попита Полети, — какво друго планираш за нас?

Карълайн кимна игриво и ловко приземи хеликоптера.

— Най-вече *това* — заяви тя, сграбчи го и го целуна с ентузиазма и въодушевлението, които влагаше в повечето неща.

— Ммм — измърка Полети и внезапно вдигна глава. — Странно — рече той.

— Кое е странно? — учуди се Карълайн.

— Трябва да съм получил халюцинации. Май чух църковна камбана.

Карълайн отмести поглед с леко комично кокетство, характерно дори за най-простите ѝ движения.

— Наистина я чух! — възкликна Полети. — Ето пак!

— Я да погледнем! — предложи Карълайн.

Хванати ръка за ръка, те излязоха от хеликоптера, заобиколиха малкия скалист ръб и се озоваха на по-малко от двайсет метра от малка църквичка, построена в надвисналия гранит на възвишението. Пред вратата на църквата стоеше вездесъщата черна фигура на свещеника. Той се усмихна и им махна.

— Не е ли симпатична? — възкликна Карълайн, дръпна ръката на Полети и го поведе напред.

— Очарователно, пленително, необикновено — гласът на Полети бе белязан с трудно установима, но решителна загуба на предишния плам. — Да, определено привлекателно — рече той с малко по-силен глас, — но не изглежда много правдоподобно.

— Знам, знам — окуражи го Карълайн. Тя го поведе в църквата напред към олтара. Коленичи преди свещеника; след малко коленичи и Полети. Незнайно откъде се разнесе орган. Свещеникът се ухили лъчезарно и започна церемонията.

— Ти, Карълайн, ще вземеш ли този мъж за свой съпруг?

— Да! — жарко отговори Карълайн.

— А ти, Марчело, ще вземеш ли тази жена, Карълайн, за своя съпруга?

— Не — убедено заяви Полети.

Свещеникът свали Библията си. Полети съзря, че за отбелязване на пасажите вместо книгоразделител му служеше автоматичен колт 45-ти калибър.

— Ти, Марчело, ще вземеш ли тая жена, Карълайн, за своя съпруга? — повтори свещеникът.

— Да, предполагам, че да — избъбри Полети. — Искрах само да изчакам няколко дни, за да могат да пристигнат родителите ми.

— Ще се оженим отново заради родителите ти — успокои го Карълайн.

— *Ego coniugo vos in matrimonio...* — пропя свещеникът.

Карълайн бързо подаде на Полети пръстен, както е според старата класическа церемония, която винаги му бе изглеждала толкова вълнуваща. Вън вятърът стенеше над пустошта; вътре Полети се усмихна и не отрони нито дума.

ПЕТЪР КЪРДЖИЛОВ

БЕЗСМЪРТНАТА КОРПОРАЦИЯ „ШЕКЛИ — КИНО — ФАНТАСТИКА“

Бях все още дете, когато в средата на 60-те години, прочетох първите разкази на Робърт Шекли, преведени на български език. Авторът, чието име тогава не ми говореше нищо ме порази с изостреното си чувство към сюжета, със своето сладкодумие, с неизчерпаемото си въображение. По-късно разбрах, че привидната простота на неговите творби поражда множество съвсем не прости асоциации. Шекли се оказа дълбок, глъбинен автор, който „заедно с нас размишлява за живота. Затова е леко да го четеш и трудно да го забравиш“ (Юлий Кагарпицки). И още нещо — светът на Шекли се оказа образен, пъстър, динамичен... С две думи — готов да застане пред обектива на камерата, кинематографичен... Ще изпреваря събитията и ще кажа: Въпреки това качество на неговите творби, на Шекли не му върви в киното!

Всъщност кой е Робърт Шекли? Популярността на този американски писател не отстъпва пред тази на Азимов и Бредбъри, макар че все още не е „канонизиран“ официално за „класик“. Но той е такъв. Шекли е роден през 1928 г. в Ню Йорк, там учи инженерство, там посещава литературни курсове, там през 1952 публикува в сп. „Имаджинейшън“ своя първи разказ „Последен изпит“. И макар че обикаля света, воюва в Корея (1946–48), живее в чужбина, а в последните години се установява в Англия, образът на Ню Йорк остава в съзнанието на писателя. Не е случайно, че действието на голяма част от разказите му се развива в огромния мегаполис. През 1954 Шекли издава първата си книга — сборника разкази „Недокоснат от човешки ръце“. Невероятно плодовит, писателят опитва различни стилове и форми, но остава ненадминат като майстор на късия разказ, литературата му е топла, човешка, написана с чувство за хумор и артистизъм, присъщ на истинските художници. Сравняват го ту с

Чехов, ту с О'Хенри, а според Брайън Олдис „в най-добрите си произведения Робърт Шекли прилича на Волтер със сода“. Всичко това може и да е истина, но едва ли е цялата истина.

Измежду разказите, включени от Шекли в неговата първа книга, е и „Седмата жертва“. Тъкмо от него след години се раждат романът и филмът „Десетата жертва“ (1965) на италианския режисьор Елио Петри. Сред почитателите на седмото изкуство Петри е известен преди всичко със своите граждански ангажирани творби, плод на левите му убеждения. У Шекли той открива драматургичен материал, който би му позволил да постави редица актуални за своето време въпроси...

XXI век. Човечеството живее в свят без войни. Като отдушник за агресивността обществото е легитимирало убийството в рамките на играта „Големият лов“. Сдобилият се с лиценз от компютъра е задължен да участва в десет убийства — пет пъти като Ловец и пет пъти като Жертва...

Младата и привлекателна американка Карълайн (Урсула Андерс) е определена за „ловец“ на италианеца Марчело (Марчело Мастоляни). Тя пристига в Рим не просто да го убие, но и да стори това пред телевизионните камери в едно комерческо шоу. Двамата обаче се влюбват един в друг и успяват да измамят рекламните агенти. Все пак десетата жертва е взета — Марчело се оженва за Карълайн.

Елио Петри значително променя първоначалния замисъл на Шекли. Действието е пренесено от Ню Йорк в Рим. Този ход позволява на режисьора да въведе в своята адаптация някои характерни проблеми от живота на съвременна Италия — забраната върху разводите, кризата в семейните взаимовръзки, отношението към възрастните хора... На особен прицел са поставени средствата за масова информация. Твърди се, че Шекли пародира някои американски ТВ предавания, но навярно това е само поводът. Истинската причина е критичното отношение на автора към силата на масмедииите и въздействието им върху хората. Петри засилва краските и насочва острието си към обществото, родило подобни спектакли.

Друго голямо различие се забелязва в тона на двете творби. Ироничните и сатирични багри на Шекли са подменени във филма от елементите на една сензационна комедия с фарсов финал. По-голяма част от критиката изтъква, че тъкмо „фарсовият тон на втората част е основната слабост на «Десетата жертва»“. Но филмът е замислен като

комедия и в него не липсват комични елементи. Рецензиите акцентират върху този характер на творбата, виждайки в нея преди всичко опит да се „избяга“ от сериозния тон, обикновено задължителен в научнофантастичния жанр. Едно от обясненията за това е, че са надделели комерсиалните съображения, поддържащи идеята за ефективна продукция, която да успее да намери своето място на международния пазар. Въпреки тези съображения Елио Петри и неговият авторитетен екип (оператор е Джани ди Венанцо, а сценарист Енио Флаяно — и двамата дългогодишни сътрудници на Фелини и Антониони) превръщат хуманното послание на „Десетата жертва“ в жлъчна сатира с точен адрес и завидна функционалност.

Възможностите на масмедията за манипулиране на обществото е тема, характерна за фантастичната литература от 60-те години. Киното подхваща тези мотиви: „451° по Фаренхайт“ (1966) на Трюфо, „Привилегия“ (1967) на Питър Уоткинс, „Смърт на живо“ (1980) на Бертран Таверние. Шекли също се вълнува от проблема. Особен интерес той проявява към някои ТВ предавания, характерни тогава за Щатите, в които неподготвени предварително кандидати изпълняват определени задачи, за да получат обявената награда. Като всеки нормален човек писателят насочва своята жлъч не толкова към жертвите, колкото към цинизма на изобретателите на тези идиотски игри. Произведения от този тип са и преведените на български език разкази „Клопка за хора“ и „Цената на риска“. През 1983 френският режисьор Ив Боасе не само превръща последния разказ в литературна основа за своя филм „Награда за опасността“, но и стриктно се придържа към него, осъществявайки почти адекватна екранизация. А това не се среща често в света на киното.

Телевизионното състезание „Награда за опасността“ се състои от преследването на един упорит човек от петима не по-малко смели и отчаяни мъже. Играта е на живот и смърт. Бягащият разполага с пет часа, за да се добере невредим до определено място. Ако успее, печели. Ако го убият по пътя „ловците“ си поделят наградата. Просто и ясно.

Тъкмо в това шоу участва 30-годишният безработен Франсоа (Жерар Ланвен). Водещ на предаването е телевизионната звезда Фредерик Малер (Мишел Пиколи). Франсоа разбира, че е предварително обречен на смърт от организаторите на „Награда за

опасността“ и решава да доведе „играта“ докрай, но по правила, които сам смята за справедливи... Той избива своите преследвачи и успява да стигне до телевизионното студио. Заплашвайки Малер с оръжие, Франсоа изтръгва от него признанието, че „целият този джаз“ е измама. Въпреки това жестоката „игра“ продължава...

Преведени на езика на киното, внушенията на Шекли стигат до зрителя не само преосмислени от авторите на филма, но и подсилени от специфичните възможности на седмото изкуство. (Едно пояснение — разликата в българските заглавия на разказа и филма се дължи на това, че и на английски, и на френски думата за цена и награда е една и съща.) Ив Боасе обогатява идеите на писателя, придава им зримост и плътност. Той „изневерява“ на Шекли само там, където си позволява да пренебрегне донякъде интереса на писателя към психозите в обществото и проявите на стадното поведение. Като компенсация режисьорът майсторски поставя ударението върху темата за манипулиране на обществото чрез тоталната измама. С подкрепата на големия Мишел Пиколи Боасе изгражда запомнящия се образ на водещия — зловец шут, който впоследствие „израства“ до демагог от класа. Изпълнението е толкова силно, органично и разобличаващо, че някои популярни френски водещи на ТВ предавания се засягат. Така „Награда за опасността“ предизвиква скандал преди още да се е появил по екраните. Това като че ли оказва влияние и върху критиката, която посреща филма доста хладно.

Въпреки суровата оценка на кинокритиката, а може би пък тъкмо заради това, „Награда за опасността“ се радва на добър прием от публиката. Неслучайно филмът е показан в цяла Европа. Актуалната тематика, разобличителната сила, документалността, с която показва „кухнята“ на масмедията, и не на последно място художествените му достойнства правят от „Награда за опасността“ сериозно и загрижено за бъдещето произведение на съвременното кино.

Въпреки всичко и двата филма не се превърнаха в събития от ранга на „Звездни войни“ или „Е. Т. — Извънземното“. Навярно защото произведенията бяха осъществени в Европа. Холивуд като че ли страни от Шекли, писателят сякаш е прекалено интелектуален за калифорнийските занаятчии. Филмът „Беглец в бъдещето“ (1992) е опит да се опровергае подобно мнение. Негов режисьор е новозеландецът Джеф Мърфи, производители са вечните „Уорнър

брадърс“, а в основата му лежи романът на Шекли „Корпорация «Безсмъртие»“.

2009 година, Ню Йорк. Тогава и там попада автомобилният състезател Алекс (Емилио Естевес) след загадъчна катастрофа, станала в наши дни. Оказва се, че той дължи това телепортиране във времето и пространството на богатия бизнесмен Мак Кандлес (Антъни Хопкинс), избрал Алекс единствено заради младата му плът. По този неособено изискан начин милиардерът възнамерява да прехвърли своето съзнание в здравето тяло на младежа. В бъдещето, което се оказва не много светло, Алекс се среща със своята приятелка Джули, с мениджъра си. Накрая все пак е заловен от хората на Кандлес, но номерът с размяната на двата „аз“-а не става по технически причини. Така Алекс си остава Алекс и заедно с Джули напуска мрачното тоталитарно общество, за да заживеят извън него на свобода...

„Беглец в бъдещето“ е изграден в стила на киберпънка — едно от най-ярките явления в световната култура на 80-те години, започнала с излизането на романа „Невромантик“ (1984) на Уилям Гибсън. Наричат киберпънка нов артистичен стил, глобален възглед за назряващото бъдеще, технократичен жанр, ала той е преди всичко опит да се намери пресечната точка на почти всички видове съвременни изкуства и техните жанрове: кино и телевизия, джаз и рок, видео и компютърна графика се смесват в такива проявления на киберпънка като музикалните творби на авангардния композитор Джон Кейдж, видеоклиповете на Питър Гейбриъл и „Систърс ъф Мърси“, романите на „радикалните фантасти“ Брус Стерлинг и Джон Шърли. Писателите от това модно в жанра направление са засипани с многобройни прозвища: киберпънкари, технопирати, невромантици и дори наречени „бандата на огледалните очила“, заради характерния за почитателите на киберпънка атрибут. Но като че ли новият субжанр на синтеза оказа най-силно въздействие върху фантастичното кино. Поредицата от доказателства би могла да започне с „Бягство от Ню Йорк“ (1981) на Джон Карпентър и „Беглец по острието на бръснача“ (1982) на Ридли Скот, за да продължи с „Бразилия“ (1985), „Робокоп“ (1987) и „Робокоп 2“ (1990). Върхът на тази „нова вълна“ са филмите на Джеймс Камерън „Терминатор“ (1984) и „Терминатор 2: Денят на Страшния съд“ (1991). Пърска от затихващия прибой е и „Беглец в бъдещето“.

За съжаление и този филм потвърждава нерадостната констатация, направена в началото, че на Робърт Шекли не му върви в киното. Въпреки своята зрялост, въпреки специалните ефекти, триковете и комбинираните снимки, „Беглец в бъдещето“ не надхвърля средното равнище в жанра. Заслужава специално да се отбележи участието на Антъни Хопкинс („Мълчанието на агнетата“) и на голямата рокзвезда Мик Джагър, солиста на групата „Ролинг стоунс“.

Взаимоотношенията литература-кино са сложни, многолики и противоречиви. Ала каквито и форми да придобиват, те обогатяват изкуството като цяло. В този процес фантастичният жанр има свое скромно, но достойно завоювано място. Същото може да се каже и за присъствието на Робърт Шекли в киното. Колкото и неравностойни да са крайните резултати досега, не може да се отрече, че одухотворената и хуманна литература на писателя успява да стопли хладната повърхност на целулоидната лента. А това, повярвайте ми, никак не е малко!

Петър Кърджилов

Издание:

Автор: Робърт Шекли

Заглавие: Десетата жертва

Преводач: Мая Минкова

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Офир“

Град на издателя: Бургас

Година на издаване: 1999

Тип: роман

Националност: американска

Редактор: Янчо Чолаков

Коректор: Мария Стоянова

ISBN: 954-8811-14-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/5906>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.